

SJÖTORGET I ÖSTHAMMAR

- gestaltningsprogram för en ny park och handelsbodar vid Sjötorget





1. ANALYS

1.1 Analys Östhammar

- offentliga rum
- stråk och målpunkter
- strandlinjens karaktär och bebyggelse

1.2 Analys Sjötorget

- strandlinjen genom historien

2. FÖRSLAG SJÖTORGET

2.1 Helhet

- situationsplan
- ambition
- övergripande gestaltungsprinciper
- belysningsplan
- parkering
- möbleringsplan
- trädplan
- flygvy

2.2 Stadsparken

- potential
- karaktär
- gestaltungsprinciper
- Brunnstorget, parkering, entréer, bodar
- utveckling bef parkfunktioner
- perspektiv

2.3 Strandparken

- potential
- karaktär
- gestaltungsprinciper
- historiska aktivitetsstråket och ängen
- kajkanten, allaktivitetsfältet och strandpromenaden
- diagonalen, fruktlunden och bryggorna
- dagvattenbäcken och picnickplatsen
- perspektiv

2.4 Sjötorget

- potential
- karaktär
- gestaltungsprinciper
- Sjötorget och brandstationen
- hamnbassängen
- perspektiv

2.5 Bebyggelse vid Sjötorget

- karaktär
- gestaltungsprinciper byggnadsvolymer
- inplaceringsplan
- bodar typ 1
- bodar typ 2
- bodar typ 3 och 4
- bodar typ 5
- gestaltungsprinciper byggnadsdetaljer
- fasader
- skyltprogram och räcken
- flygvy

3. ETAPPINDELNING

- etappindelning rivning och anläggning

ARBETSGRUPP

Beställare: Östhammars Kommun genom Christian Blomberg, planchef

Initiativtagare handelsplats: Karö Timmerhus genom
Örjan Jansson och Jan Olov Boholm

Arkitekt: Martin Styring och Lotta Wersäll, arkitekter SAR/MSA
anställda på Tengbom i Stockholm

BAKGRUND

Gestaltungsprogrammet är en vidareutveckling av delar av förslaget
Östhammars Strandlinjer belönat med hedersomnämning i European 10
samt framröstat som vinnande förslag av Östhammars invånare.

REDOVISNING

Dokumentet är avsett att skrivas ut i A3-format

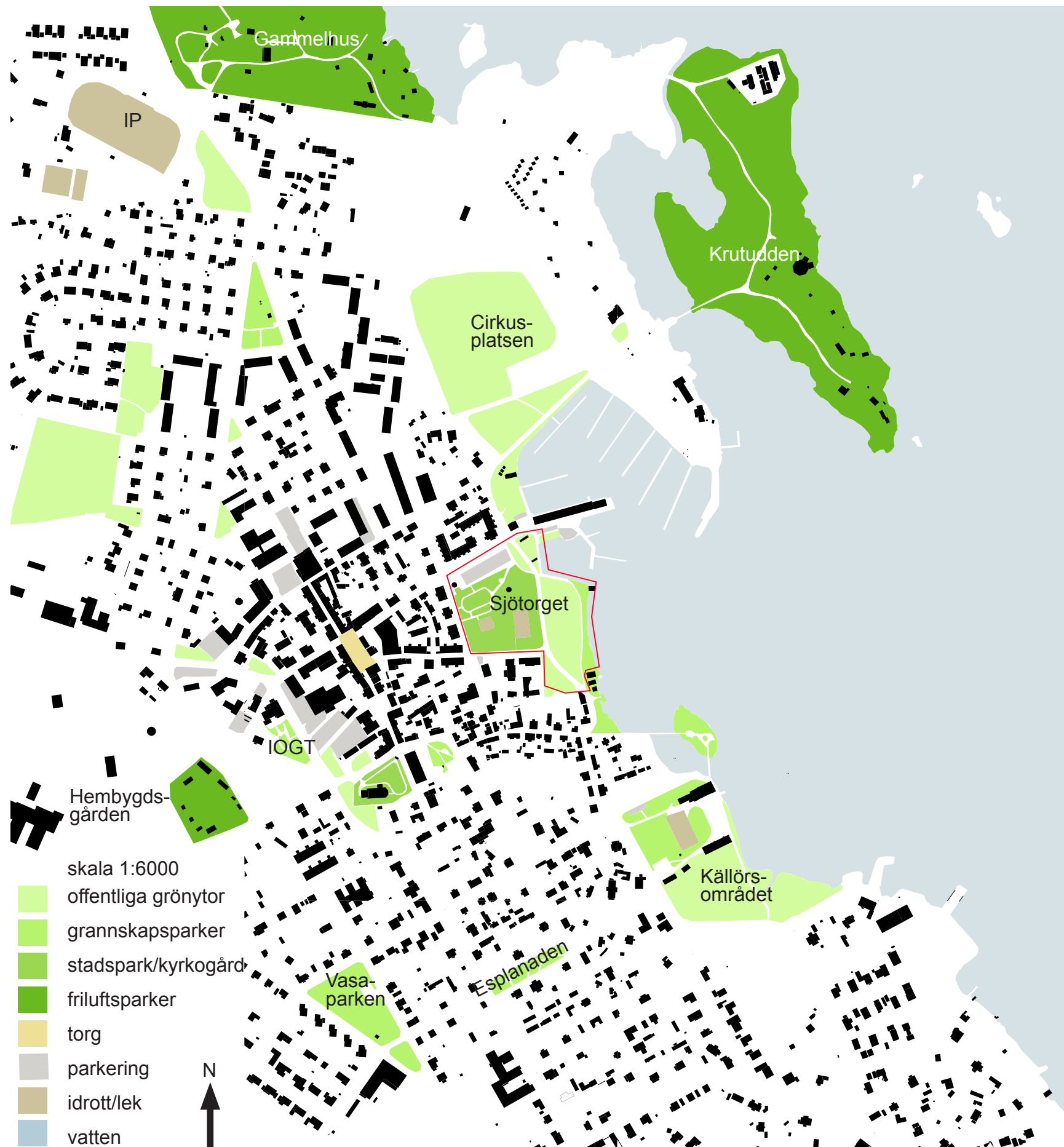
1. ANALYS

- Östhammar och Sjötorget



1.1.1 ANALYS ÖSTHAMMAR - OFFENTLIGA RUM

- staden behöver nya offentliga rum som en representativ stadspark och en ny mötesplats vid Sjötorget



Krutudden - friluftspark med badplats, dansbana och scener.



Gammelhus - friluftspark och kulturmiljöer, plats för midsommarfirande



Källörsområdet - strandpromenad populärt stråk längs strandlinjen



Hembygdsgården - kulturbyggnader plats för nationaldagsfirande etc



Vasaparken - grannskapspark klippta gräsmattor, träd och lekplats



IOGTs trädgård - offentlig trädgård Klippta gräsmattor, planteringar, träd

De större offentliga rummen i Östhammar består av ett torg och ett flertal grönytor av varierande karaktär. Rådhusorget är ett tydligt avgränsat torg- rum som ligger centralt placerat i staden.

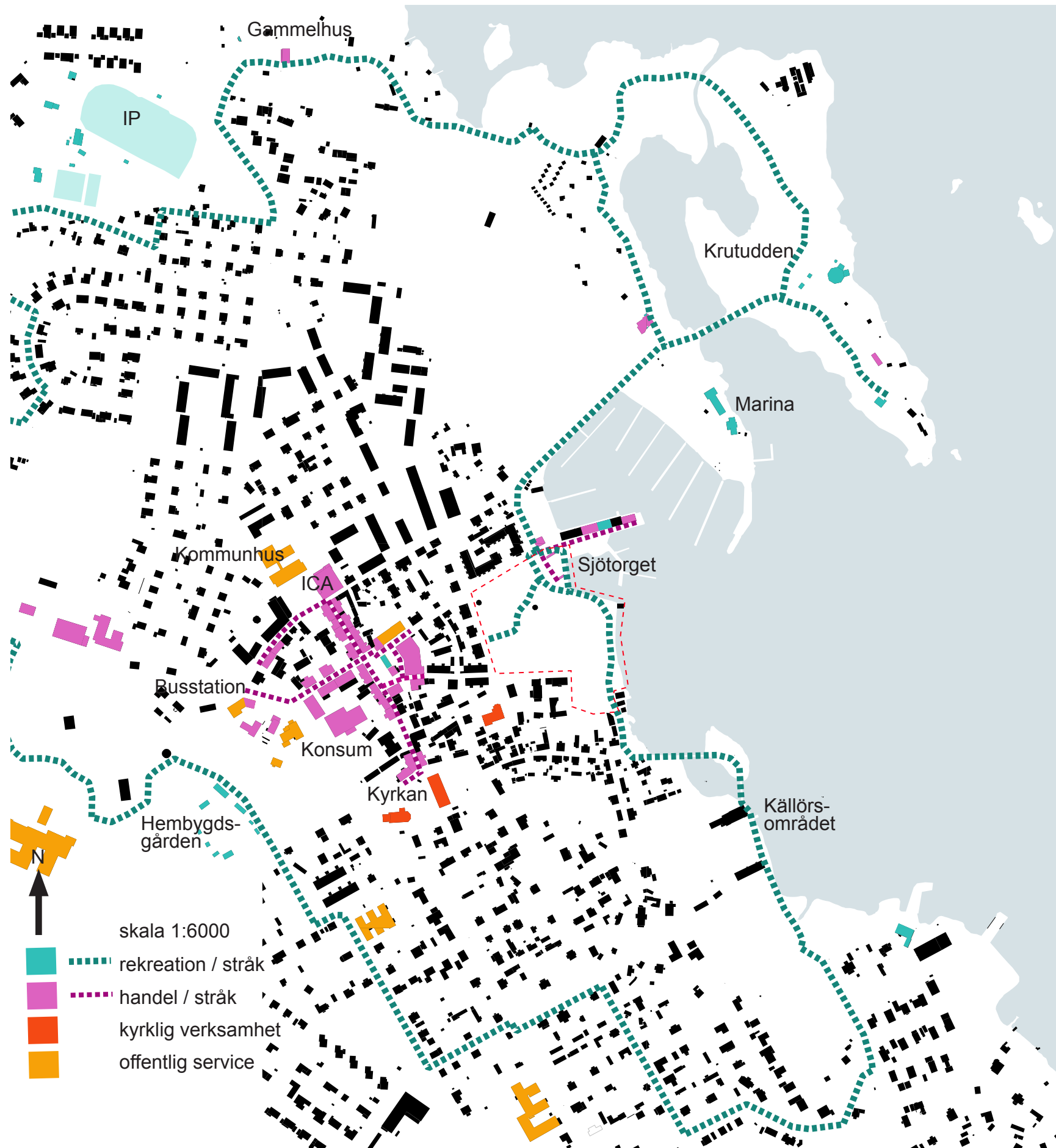
De olika grönområdena varierar i karaktär och skötselnivå. De består av två större friluftsparkar i stadens yttre delar, den gamla stadsparken centralt placerad vid Sjötorget, ett antal grannskapsparkar i anslutning till bostadsområden samt ett stort antal klippta gräsytor utan direkt parkkaraktär.



Rådhusorget - stadens mittpunkt Det enda stensatta torget i staden

1.1.2 ANALYS ÖSTHAMMAR - STRÅK OCH MÅLPUNKTER

- stadens kommersiella och rekreativa stråk bör kopplas samman vid Sjötorget



Krutudden - badplats, dansbana, café och andra rekreativa målpunkter



Piren - utbud av handel och rekreation restaurang och uthyrning av kajaker



Drottninggatan stadens kommersiella pulsåder



Prästgatan på väg mot Sjötorget handel och service avtar gradvis



Pumphuset vid stadsparkens hörn tänkbar länk mellan stad och vatten



Servering vid Sjötorget välbesökt nyetablering

Östhammar korsas av ett antal stråk av kommersiell eller rekreativ karaktär, som förbinder stadens olika målpunkter. Handel och service är koncentrerat kring rådhus-torget längs Drottninggatan och Prästgatan. Även kring Sjötorget finns ett kommersiellt utbud som dock är svagt kopplat till stadens centrum. Kyrkan utgör en viktig målpunkt i stadens södra, mindre kommersiella hälft.

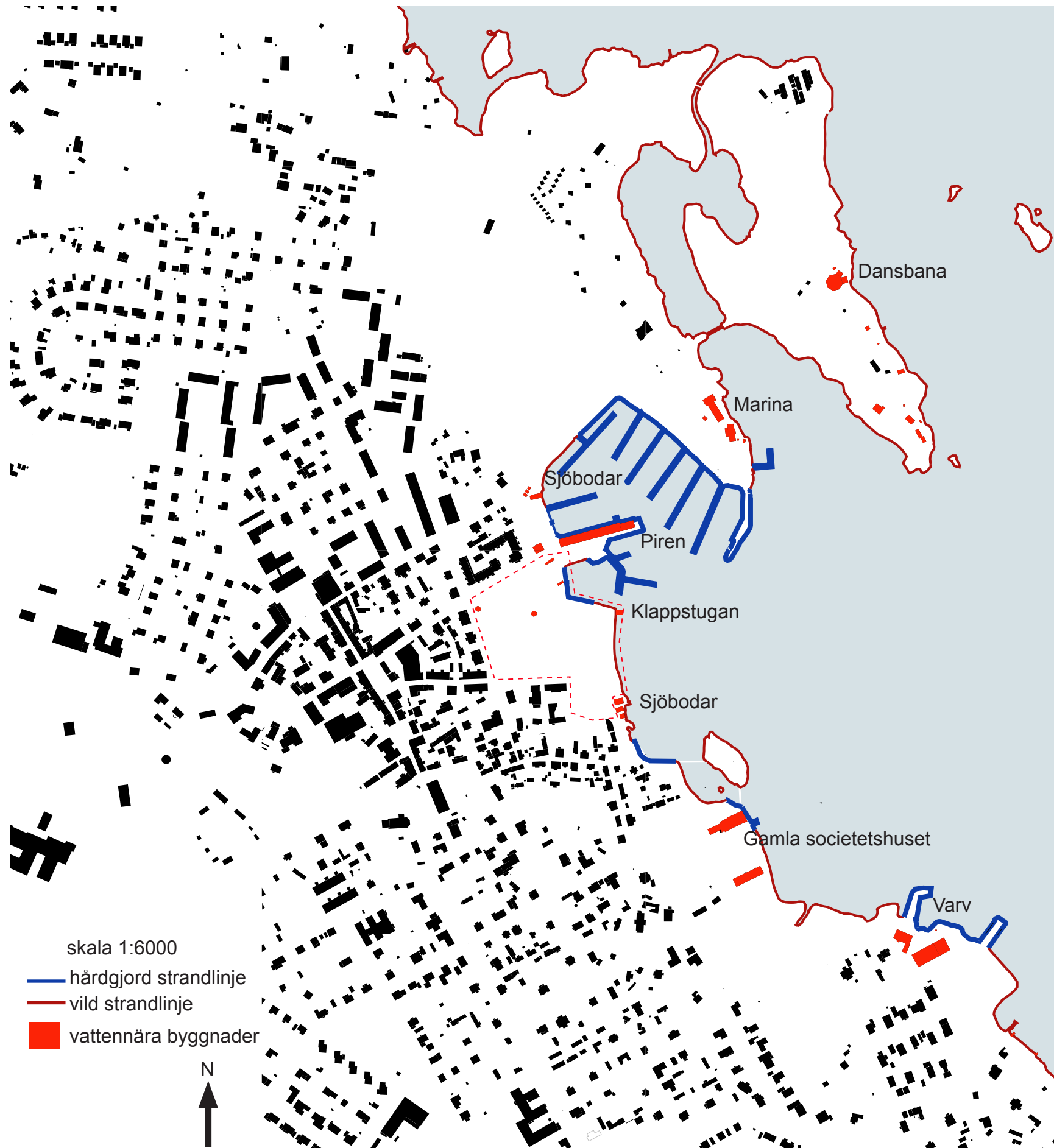
Ett rekreativt stråk följer strandlinjen från Källörn i söder, via Sjötorget till Krutudden och Gammelhus. Längs stråket finns ett visst utbud av rekreativa målpunkter.



Kyrkan - lugn och värdighet viktig målpunkt i stans södra hälft

1.1.3 ANALYS ÖSTHAMMAR - STRANDLINJENS KARAKTÄR OCH BEBYGGELSE

- staden behöver en tydligare strandlinje och bättre kontakt med vattnet



Vild strandlinje - stenblock, vass- och gräsbevuxen. Klappstugan på vattnet



De tre sjöbodarna/magasinen har hamnat på land och ligger inbäddade i vass



Hamnbassängen - hårdgjorda kajer övergår i vild strandlinje med vass



Vild strandlinje - flack vall som övergår i strand genombruten av dagvattenkylvert



Hamnbassängen - hårdgjorda kajer med nivåer, obehandlat möte med klapphuset



Hamnbassängen - hårdgjord kaj med nedsänkt brygga, bekväm sitthöjd

Östhammars strandlinje har en varierad och otydlig karaktär där åtkomsten till vattnet bitvis är undermålig. Den består dels av vildare, flacka och bevuxna slänter, med begränsad åtkomst till vattnet, dels av hårdgjorda kajer och bryggor där det är lättare att komma nära vattnet. Bitvis är övergången mellan de olika karaktärerna otydlig och inkonsekvent. Bebyggelsen längs strandlinjen varierar i karaktär och i sitt sätt att närma sig vattnet. Piren bildar ett tydligt utskjutande element, klappstugan "flyter" ovan vattnet och sjöbodarna har sedan länge "stigit" upp ur vattnet.



Piren - slutna magasinsbyggnader och höga hårdgjorda kajer

1.2.1 ANALYS SJÖTORGET - STRANDLINJEN GENOM HISTORIEN

- många spår av igår finns kvar idag



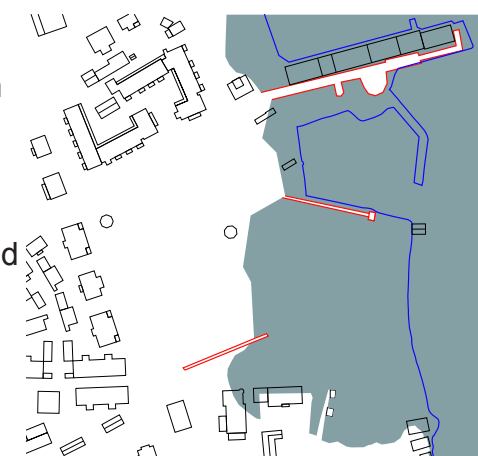
Strandlinje 1843

- stadsparkens yta utfylld
- liten holme före piren



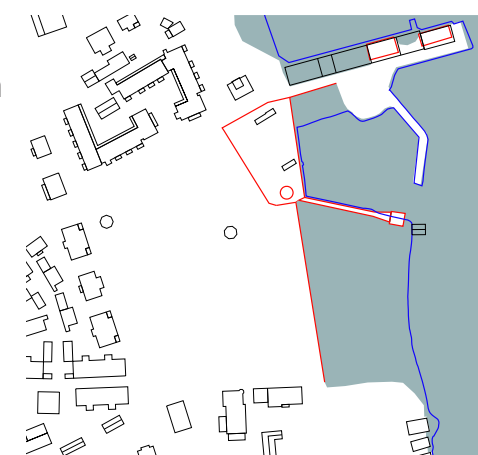
Strandlinje 1876

- brygga till klappstugan
- delvis utfyllt i sydväst
- diagonal brygga
- piren anlagd, obebyggd



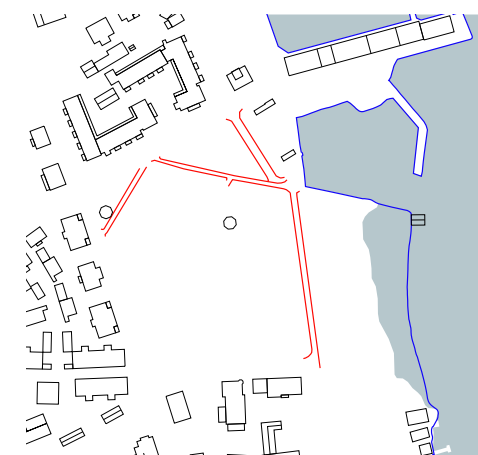
Strandlinje 1917

- brygga till klappstugan
- utfyllt till rak kajkant
- Sjötorget har torgyta
- piren delvis utbyggd



Strandlinje 1958

- delvis utfyllt i sydöst
- diagonaler i parken
- smalare vägar
- piren fullt utbyggd



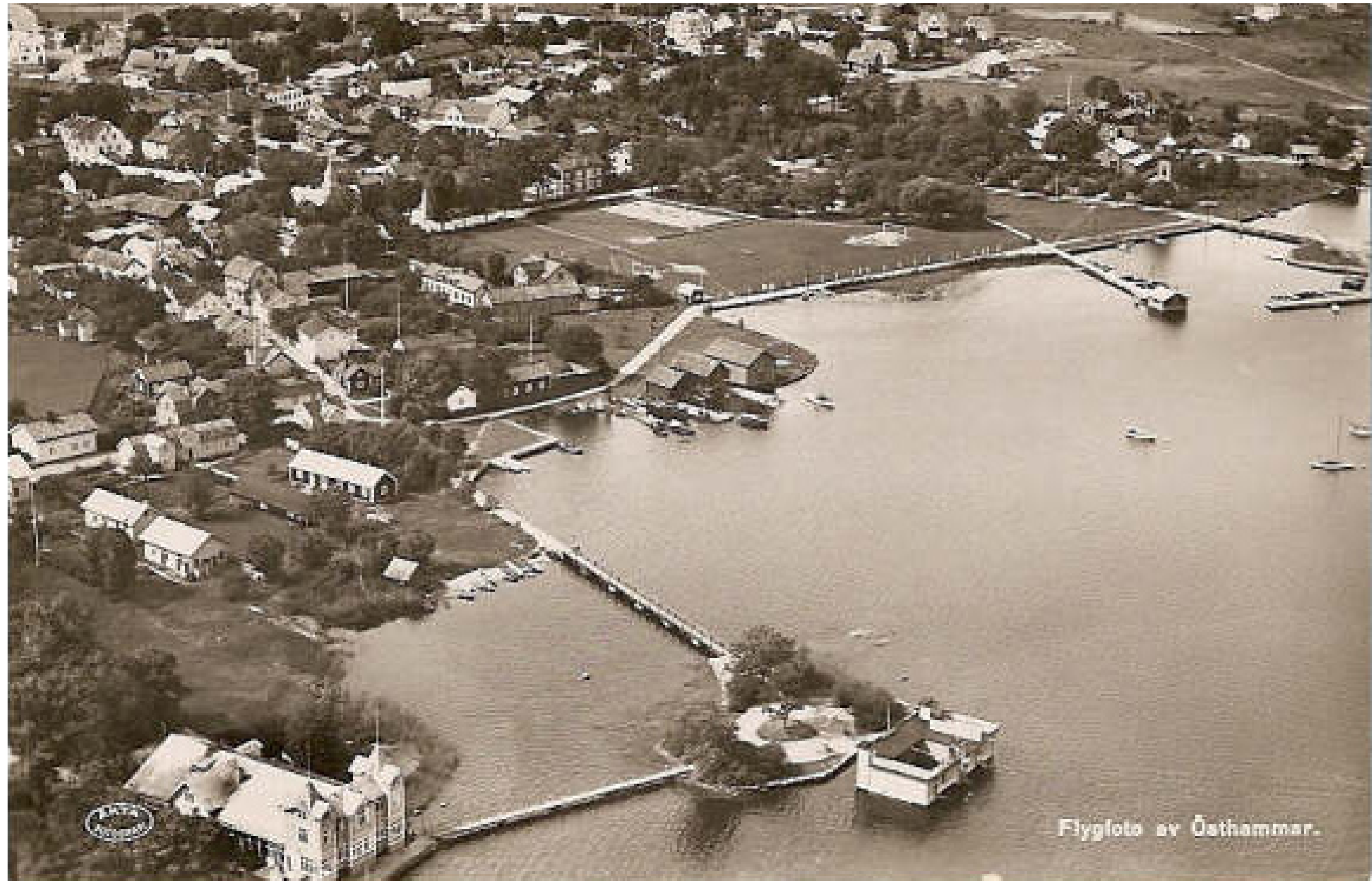
— anmärkningsvärt

— nutida strandlinje

skala 1:1000

ÖSTHAMMARS STRANDLINJE 1920?

- tydliga strandlinjer avbrutna av lätta bryggor och broar





2.1 FÖRSLAG

- helhet



2.1.1 FÖRSLAG HELHET

- situationsplan



2.1.2 FÖRSLAG HELHET

- ambition

Ta vara på Sjötorgets stora potential

En viktig utgångspunkt för utvecklingen av det nya Sjötorget är att ta vara på och utveckla den stora potential som finns på platsen. Sjötorget ligger i ett mycket centralt läge i staden, nära såväl kommersiella som rekreativa stråk, på en vacker plats vid vattnet. På platsen finns ett stort antal värdefulla historiska byggnader, vackra kajer och väl uppvuxna träd mm.

Utveckla Sjötorget till Östhammars stolthet

I dagsläget upplever många Östhammarsbor Sjötorget som en dåligt utnyttjad och illa skött plats. Det nya förslaget syftar till att utveckla såväl parken som torget till Östhammars stolthet, en attraktiv och välskött plats som man gärna söker sig till och berättar om.

Synliggör Sjötorgets historiska utveckling

Östhammars historia är intimt kopplad till havet och landhöjningen. Under historien har landet stigit ur vattnet, genom landhöjning och utfyllnad, och staden har hamnat allt längre från havet. Sjötorget har vuxit och strandlinjen har förskjutits österut. Den intressanta historien bör synliggöras inom det nya Sjötorget, genom såväl rekonstruerade strandlinjer och historiska spår som historiska promenader.

Ökad tillgänglighet och orienterbarhet

För att säkra att Sjötorget blir en plats för alla är det viktigt att öka tillgängligheten till både parken och torget. Fler entréer och gångstråk och lämpliga markbeläggningar bidrar till att fler kan använda parken. Även den nya handelsplatsen bör tillgängliggöras så att alla kan nå butiker och restauranger.

Orienterbarheten bör förbättras genom att förstärka parkens olika karaktärer, rum och platser, utveckla ett tydligt skyltprogram för hela området samt förbättra belysningen i och omkring parken.

Rekreation i parken och handel vid torget

Den föreslagna utvecklingen av en ny handelsplats vid Sjötorget går hand i hand med utvecklandet av parken till en publik plats för avkoppling och rekreation.

På så sätt kan besökaren själv välja mellan grönskan, lugnet och aktiviteterna i parken eller handeln, maten och mötena vid torget. Östhammar får två nya offentliga rum att använda vid olika tillfällen och för olika händelser.

Tydliga entréer och attraktiva stråk

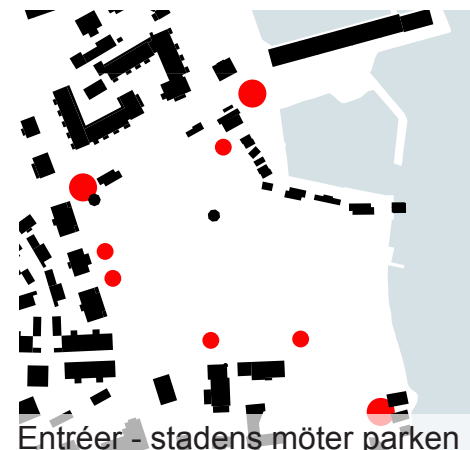
Den nya parken behöver nya tydliga entréer som välkomnar besökaren. Dessa bör knyta an till de olika stråk som passerar platsen och koppla dessa vidare till nya attraktiva stråk genom parken. Nya stråk behövs för såväl långsamt flanerande i vackra miljöer som för hastig och trygg passage.

Fler målpunkter och nya aktiviteter

Utvecklingen av Sjötorget syftar till att komplettera parken med fler målpunkter och nya aktiviteter fördelade över hela parken. Nya aktiviteter bör vända sig till besökare av alla åldrar och här ska finnas något för såväl små barn och ungdomar som vuxna och äldre. Det är även viktigt att nya målpunkter kan användas under hela året och att de vänder sig till såväl Östhammarsbor som använder parken dagligen och turister som söker sig hit vid enstaka tillfällen.



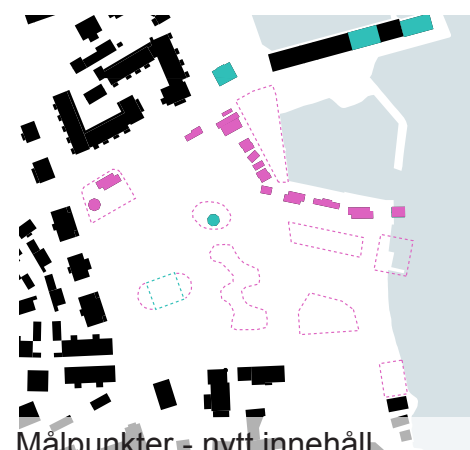
Zoner - två parker och ett torg



Entréer - stadens möter parken



Stråk - historiska strandlinjer



Målpunkter - nytt innehåll

- övergripande gestaltungsprinciper

- BELYSNING

- En samlad belysningsplan föreslås för hela parken
- Samma belysningsarmaturer ska användas inom hela parken

- PARKERING

- Befintlig parkering krymps och nya platser skapas runt parken samt vid brandstationen

- MÖBLERING

- Publika sittmöbler, för stora och små grupper och för långa och korta stunder
- utformning varierar inom parken, se respektive kapitel
- målas gula inom hela parken, NCS S 3050-Y20R
- Soptunnor, kärl för sopsortering
- samma typ inom hela parken
- strategiskt placerade vid korsningar
- korta avstånd mellan kärlen

- TRÄD

- En samlad plan för plantering av nya träd.

- VÄXTER

- Varierar inom parken, se respektive kapitel

- MARKBEHANDLING

- Varierar inom parken, se respektive kapitel

- BEBYGGELSE

- Nya byggnader för handel föreslås vid Sjötorget
- Utformningen beskrivs i separat kapitel nedan

- SKYLTNING

- Ett samlat skyltprogram för samtliga skyltar inom hela parken och vid Sjötorget
- Utformningen beskrivs i kapitel nedan

- TILLGÄNGLIGHET

- Publika stråk och ytor skall göras tillgängliga för alla och uppfylla allmänna normer och rekommendationer

2.1.3 FÖRSLAG HELHET

- belysningsplan



Belysningen är en viktig aspekt att beakta för att skapa en trygg och attraktiv park som kan användas under hela dygnet och hela året.

I stället för att parken blir ett svart hål i staden under dygnets mörka timmar, kan en väl utformad belysning bidra till att göra den välkomnande och intressant även då.

- Samma belysningsarmaturer bör användas i hela parken. Armaturen ska ha en modern utformning, god ljusavskärmning samt en låg energiförbrukning.
- Trygghetsskapande belysning placeras längs gångstråk genom parken. Den befintliga strandpromenaden får fler och tätare lyktstolpar. Nya lyktor placeras längs den historiska kajkanten, som blir ett tryggt och gent stråk genom parken då det är mörkt. Även gångvägen genom stads parken föreslås få ny belysning, så att den upplysta lekplatsen kan nås och användas under en större del av dygnet och året.
- Belysning av bebyggelse vid Sjötorget, diskret fasadbelysning samt belysning av skyltar. Ny fasadbelysning på klappstugan och brandstationen.
- Förskönande belysning av objekt i parken. Pumphuset och musikpaviljongen förses med ny belysning för att skapa blickfång i parken. Längs det historiska aktivitetsstråket föreslås låga, intima belysningspollare placeras för att skapa en intressant atmosfär. Även de olika bryggorna förses med intima belysningspollare.
- Förskönande belysning underifrån av trädkronor föreslås vid vårdträden för att skapa välkomnande entréer till parken. Belysning föreslås även för ett antal andra trädkronor inom parken.

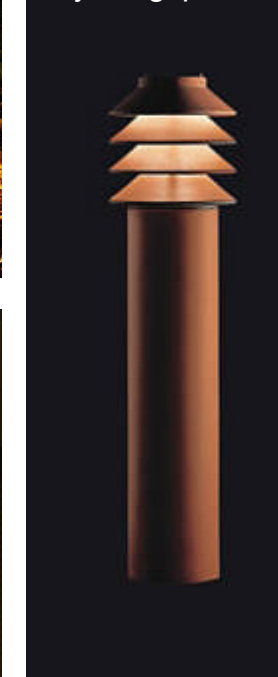
Stämningsfull belysning av trädkrona



Lysande lekplats



Stämnings-skapande belysningspollare



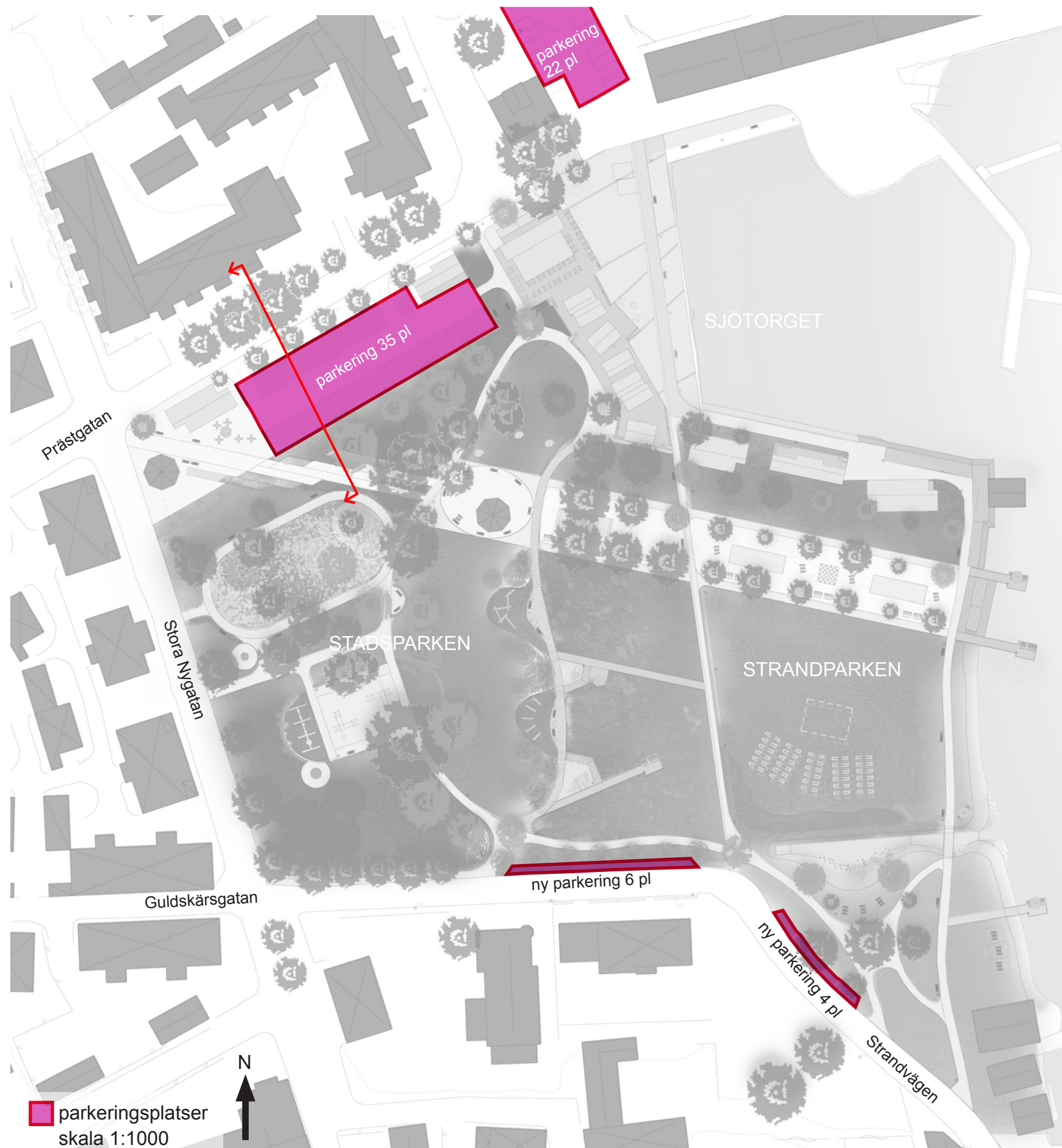
Lekfulla lyktstolpar



Diskret fasadbelysning

2.1.4 FÖRSLAG HELHET

- parkering

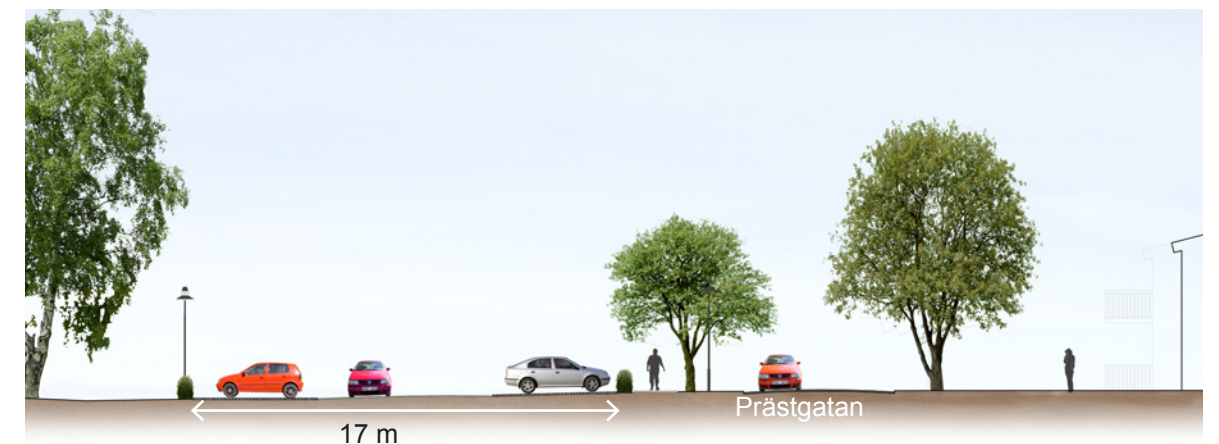


Som en del i utvecklingen av det nya Sjötorget föreslås den befintliga parkeringen minskas med 20 p-platser och ersättas av 32 nya p-platser spridda runt parken.

Parkeringsytorna föreslås få en mer tilltalande utformning med tydliga avgränsningar och bättre markmaterial.

- Parkeringsytor utförs i smågatsten i granit och asfalt eller i armerat gräs
- Avgränsningar av parkeringsytor sker med låga häckar och/eller stenkanter
- Befintlig besöksparkering minskas till 35 platser och minsta nödvändiga mått. Parkeringen beläggs med asfalt i körbanan och smågatsten vid parkeringsplatser samt får en ny avgränsning med stenkanter och låga häckar. Två handikapplatser placeras i varsin ände av parkeringsytan.
- En ny besöksparkering med 22 platser anläggs nordöst om brandstationen. Parkeringen beläggs med asfalt i körbanan och smågatsten vid parkeringsplatser och avgränsas med stenkanter.
- Ny besöksparkering med 10 platser i kantstensparkerings anläggs längs Guldskärsgatan och Strandvägen för att ge gatorna en mer publik karaktär.

Parkeringen. Idag överstora asfaltsytor... ..imorgon häckar, gatsten och stenkanter?



Sektion genom parkeringen vid Prästgatan, skala 1:300

2.1.5 FÖRSLAG HELHET

- möbleringsplan



Det nya Sjötorget föreslås få en bättre möblering än idag, med fler och mer varierade sittplatser, tydlig skyltning, fler aktiviteter för stora och små samt förskönande konstverk. Möbleringen anpassas efter de olika karaktärer och målpunkter som föreslås inom parkens olika delar.

Sittplatser för spontan vila, som t ex parkbänkar, placeras längs de lugna gångstråken vid vattnet och inom parken. I mer avskilda lägen föreslås sittplatser för umgänge och rekreation, som t ex solstolar, picnickbord och parasoller. I anslutning till restaurangverksamheten vid Sjötorget, samt vid caféet i Pumphuset, placeras uteserveringar, antingen upplyfta på trädäck eller direkt på gräsmattor och stenläggning.

Orienterande skyltar placeras vid strategiska punkter, som t ex parkens entréer och korsningar, och styr besökaren vidare in i parken. Skyltar med historisk information, som kartor och foton, placeras med jämna mellanrum längs det historiska aktivitetsstråket.

För att ge parken fler målpunkter, för besökare i olika åldrar, föreslås ny lekutrustning för små barn och ungdomar, som t ex nya gungor, moderna klätterställningar, och labrynter. För vuxna och äldre föreslås flera nya aktivitetsplatser med t ex boulebanor, utomhusschack, pingisbord och utomhusgym.

Som en del i utsmyckningen av Sjötorget föreslås nya skulpturer placeras i synliga lägen, som t ex vid Sjötorget.



-  sittplatser, vilplatser längs stråk, parkbänkar
-  sittplatser, umgänge och rekreation, solstolar, picnickbord mm.
-  sittplatser för servering, restaurant, café
-  orienterande skyltar
-  berättande historiska skyltar
-  lekutrustning för barn och unga
-  aktivitetsplats för vuxna, boule, schack, pingisbord mm.
-  konst, skulptur

2.1.6 FÖRSLAG HELHET

- trädplan



Redan idag präglas Sjötorget av ett stort antal träd av varierande storlek och sort. De är främst koncentrerade till den gamla stadsparken i nordväst samt till de tre trädraderna i öster. Ett antal träd linjerar även de omgivande gatorna.

Som ett led i upprustningen av Sjötorget bör ett antal nya träd planteras.

- Nio almar finns fortfarande kvar i parken. De kommer troligtvis behöva ersättas på sikt då de riskerar att dö av almsjuka. För att undvika att parken blir onödigt fattig på träd bör ersättningsträd av varierande sorter av storvuxna lövträd planteras så snart som möjligt
- 12 st nya stora lövträd föreslås planteras på platsen som skapas då den idag överstora parkeringen krymps samt i ett läge öster om lekplatsen. Dessa träd syftar till att stärka stadsparkens lummiga karaktär.
- De befintliga trädraderna i diagonalen kompletteras med 6 st nya fruktträd. Träden förstärker trädraderna och bidrar till att skapa en karaktär av fruktlund med blommande fruktträd på våren och äppelskörd på hösten
- Längs det historiska aktivitetsstråket föreslås lågväxande tallar planteras för att skapa en karaktär av Roslagens strandkant. 7 st stamade tallar föreslås fortsätta den befintliga trädlinjeringen längs Guldkärsgratan österut. Barrträden bidrar till den torra karaktär som är tänkt att prägla strandparken.
- Parkens entréer föreslås markeras med nyplanterade vårdträd i form av rödbokar, placerade mitt för entréerna och försedda med cirkulära bänkar.



Tallar som alléträd



Rödbok som vårdträd



Äppelskörd i fruktlunden



Befintliga lövträd



Befintliga almar
(ersätts på sikt)



Nya vårdträd, rödbok



Nya lövträd, lönn, kastanj, lind etc.



Nya fruktträd, äpple, körsbär



Nya barrträd,
lågväxande och stamade tallar

skala 1:1000

2.1 FÖRSLAG HELHET

- förslag för Sjötorget, flygvy från öster



2.2 STADSPARKEN

- representativ - träd i lund - tuktad - blomsterprakt - mjuka linjer



2.2.1 FÖRSLAG STADSPARKEN - POTENTIAL



Pumphuset. Idag slutet och oanvänt.....



..imorgon öppet, plats för café och torg?



Musikpaviljongen. Idag undanskymd....



..imorgon plats för parkkonserter?



Planteringar. Idag ovårdade.....



..imorgon blomstrande perenner?



Lekplatsen. Idag plats för de yngsta...



..imorgon ny lek för äldre barn?



2.2.2 FÖRSLAG STADSPARKEN

-karaktär



Förslaget för **stadsparken** bygger på en utveckling av det område som ursprungligen anlades som park för 150 år sedan och som finns kvar än idag.

Stadsparken föreslås få en **representativ** karaktär som Östhammarsbornas stolthet och vardagsrum. Välskötta planteringar och stråk, nya entréer och tydliga platsbildningar bidrar till parkens värdiga karaktär.

Parken får en lummig känsla av **träd i lund** genom de många välväxta träden som redan finns här. Dessa föreslås kompletteras med nyplanteringar av fler stora lövträd som bl a syftar till att ersätta de almar som troligtvis försvinner på sikt.

Välskötta rabatter, klippta häckar och gräsmattor bidrar till att ge Stadsparken en **tuktad** karaktär, som kontrast till strandparkens vilda karaktär.

En klassisk Stadspark präglas även av en riklig **blomsterprakt**, med välskötta planteringar med stor rikedom i färger och dofter. Planteringarna skall sättas samman för att blomma under en lång period, från tidig vår till höst.

För att understryka parkens ursprungliga utformning och knyta an till dess karaktär av engelsk park, föreslås stråk och platser präglas av **mjuka linjer** och runda former som cirklar och ovaler.

- gestaltungsprinciper

- VÄXTER

- Fler stora lövträd, fritt placerade
- Successiv utfasning av befintliga almar ersätts med nya träd
- Klippta häckar av t ex avenbok eller linguster som rumsskapande element
- Klassiska blommande perenner i planteringar
- Vårblommande lökväxter i planteringar
- Gräsmattor

- MARKBEHANDLING

- Smågatsten vid Brunnstorget
- Grusgångar i parken, grått stenmjöl
- Grusade platser med vitt stenmjöl vid bl a musikpaviljongen och runt den restaurerade planteringen
- Kantstöd av trä eller sten runt gångar och planteringar
- Dämpande gummiasfalt och barkmull vid lekplats
- Stenkantad damm med fontän vid Brunnstorget
- Klippta gräsmattor

- MÖBLERING

- Publika sittmöbler i stål och trä, klassisk stil, målas gula, NCS S 3050-Y20R
- Ringformad bänk i trä runt vårdträd vid parkentréer, målas gul lika övriga parken, NCS S 3050-Y20R
- Lekutrustning för de allra minsta, målas gul lika övriga parken, NCS S 3050-Y20R, tex sandlådor, klätterställningar, och gungor för flera åldrar
- Konst, fritt placerade skulpturer
- Soptunnor, lika hela parken



Perenner i cirklär plantering
Engelska parken, Varberg



Perenner



Rumsskapande klippta häckar
Grus med stenkant
Boulognerskogen, Gävle



Smågatsten och damm
Munksundskällan, Enköping



Parksoffa i klassisk stil



Varierade parkmöbler



Exempel picnicmöbel



Exempel rund bänk runt vårdträd

2.2.3 FÖRSLAG STADSPARKEN

- brunnstorget , parkeringen och parkentréerna

Hörnet i korsningen Stora Nygatan och Prästgatan är en viktig punkt i mötet mellan staden och parken. Här ligger idag det vackra gamla pumphuset i ett utsatt läge vid parkeringen. Genom att krympa den befintliga parkeringen skapas nya möjligheter att utveckla platsen kring pumphuset till ett värdigt entrétorg för hela parken.

Torget beläggs med smågatsten i ett diagonalt mönster som leder besökaren vidare in i parken.

En stenkantad damm med en porlande fontän knyter an till pumphusets historia. Pumphuset i sig restaureras varsamt för att inhysa ny publik verksamhet som t ex ett café eller en glassbar med uteservering på torget.

Det bör också förses med en attraktiv fasadbelysning.

Parkeringen smalnas av till nödvändig bredd samt avgränsas med häckar. Parkeringen blir i sin bredd en naturlig fortsättning på den hårdgjorda ytan som Brunnstorget utgör och bildar en tydlig gräns mot parken. Nedanför parkeringen, mot Sjötorget anläggs en välkomnande parkentré.

Två byggrätter för nya bodar placeras vid Brunnstorget och längs Prästgatan för att leda det kommersiella stråket ner mot Sjötorget. Vid Brunnstorget är byggrätten för en restaurantbod som på sin södra sida får plats för en attraktiv uteservering.

Bodar längs Prästgatan målas gula med röda detaljer, övriga gestaltningsprinciper för bodarna återfinns under kapitel 2.5.



planutsnitt, skala 1:400



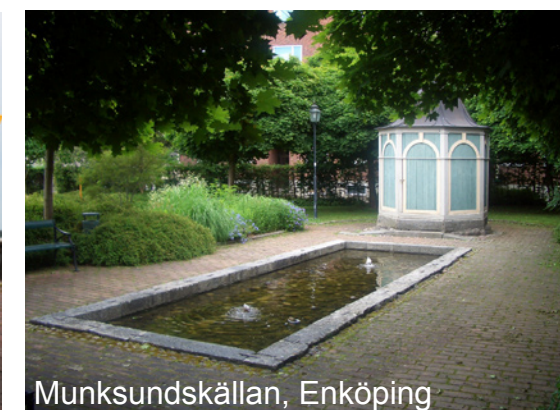
Porlande vatten



Pumphuset idag



Exempel gula solparasoll för bruk året runt



Munksundskällan, Enköping

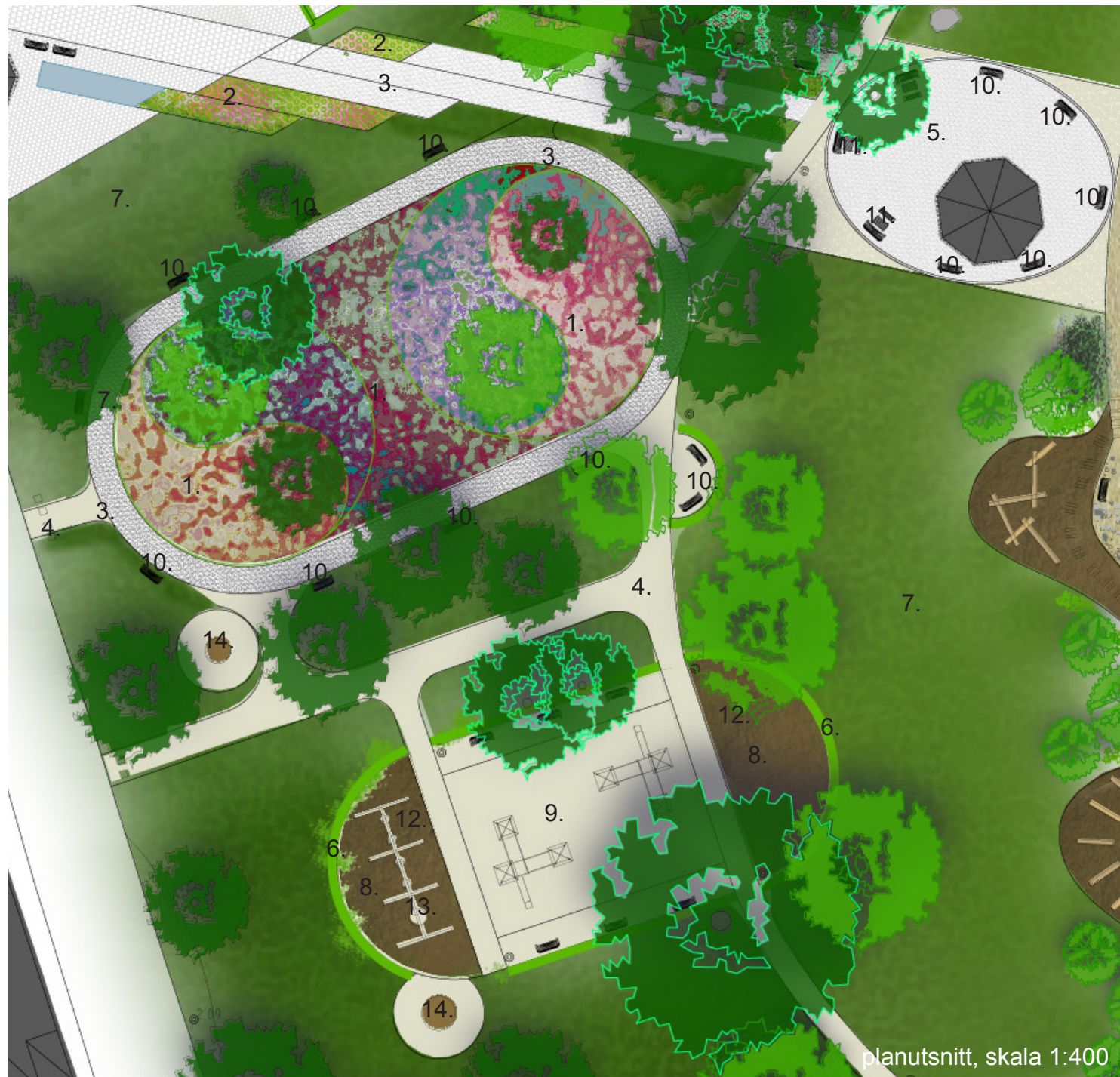
1. smågatsten
2. grusad gång, grått stenmjöl, kanter i granit
3. granitkantad damm med fontän
4. avgränsande klippt häck, t ex avenbok eller linguster
5. nytt träd
6. servering
7. parkbänk
8. byggrätt för restaurantbod, typ 2
9. byggrätt för handelsbod, typ 5
10. klippt gräsmatta
11. rund bänk runt träd



Fasad restaurantbod
se kapitel 2.5.4

2.2.4 FÖRSLAG STADSPARKEN

- utveckling av befintliga parkfunktioner



1. restaurerad plantering, perenner, kanter i trä
2. nytt planteringskärl, perenner, kanter i granit
3. grusad gång, vitt stenmjöl, kanter i granit
4. grusad gång, grått stenmjöl, kanter i stål
5. grusad plats, vitt stenmjöl, kanter i granit
6. avgränsande klippt häck, t ex avenbok eller linguster
7. klippt gräsmatta
8. barkmull, kanter av trä
9. sand eller gummiastfalt, kanter av trä
10. parkbänk
11. picnicbord
12. ny lekplats

13. "tonårsgunga"
14. bef skulpterade trädstammar

För att maximalt ta tillvara på de kvaliteter som redan finns på platsen så utvärderas, återställs och utvecklas befintliga och ursprungliga parkfunktioner såsom planteringar, musikpaviljong, gångvägar och lekplats.

Idag förekommer blommande växter endast i en mindre rabatt samt i ett antal urnor. Spår finns dock kvar av vad som antagligen varit vackra och välskött rabatter.

Befintliga rabatter restaureras med ny jord och nya växter i en harmonisk färgskala. Nya planteringar föreslås längs det diagonala stråket samt vid stadsparkens olika entréer. Växterna bör vara perenna, variera i höjd och växtsätt samt blomma och dofta under en stor del av säsongen, från lökväxter på våren till höstperenner, allt för att skapa en blomsterprakt för besökaren att njuta av. Parkbänkar bör finnas i anslutning till planteringarna.

Musikpaviljongen har tidigare funnits på en plats vid det gamla societetshuset vid Källörn. En kopia av den ursprungliga paviljongen placerades vid Sjötorget för ett antal år sedan. Den står idag placerad direkt på gräsmattan och upplevs som undanskymd och svårtillgänglig. Paviljongen ligger dock som ett vackert fondbildningsmotiv längs det diagonala stråket som föreslås korsas av parken.

Ytan runt paviljongen utvecklas till en oval gruslagd plats, med gott om sittplatser och möjligheter att hålla konserter och möten i det fria. Paviljongen föreslås restaureras varsamt och förses med en attraktiv belysning.

Den **lekplats** som idag finns vid Sjötorget är mycket populär och välanvänd. Här finns klassisk lekutrustning för de allra minsta, som gungor, klätterställning, sandlåda mm. Platsen har dock en tydlig avgränsning och saknar moderna inslag av lek för lite äldre barn.

Lekplatsen föreslås kompletteras med två halvcirkelformade platser och inramade av låga klippta häckar. Den utvidgade lekplatsen kan inrymma nya "tonårs-gungor" och fria klätterställningar. Marken täcks med barkmull och gummiastfalt, som ger en bra karaktär och är mjukt att landa på.

Lekplatsen föreslås få nya sittplatser och bättre belysning under mörka perioder.



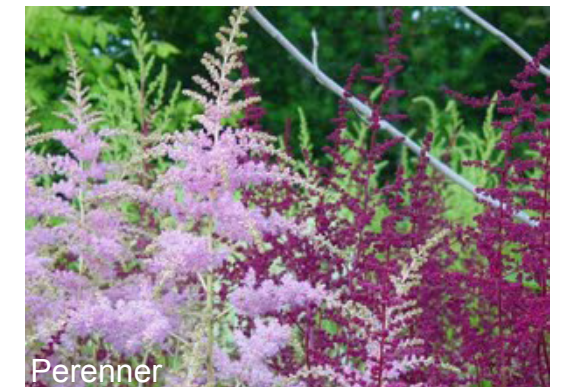
Barkmull som marktäckare



Modern klätterställning



Lekplatsen idag



Perenner



Tulpaner - vårblomande lökväxt



utomhusscen
Boulognerskogen i Gävle



Varierade parkmöbler

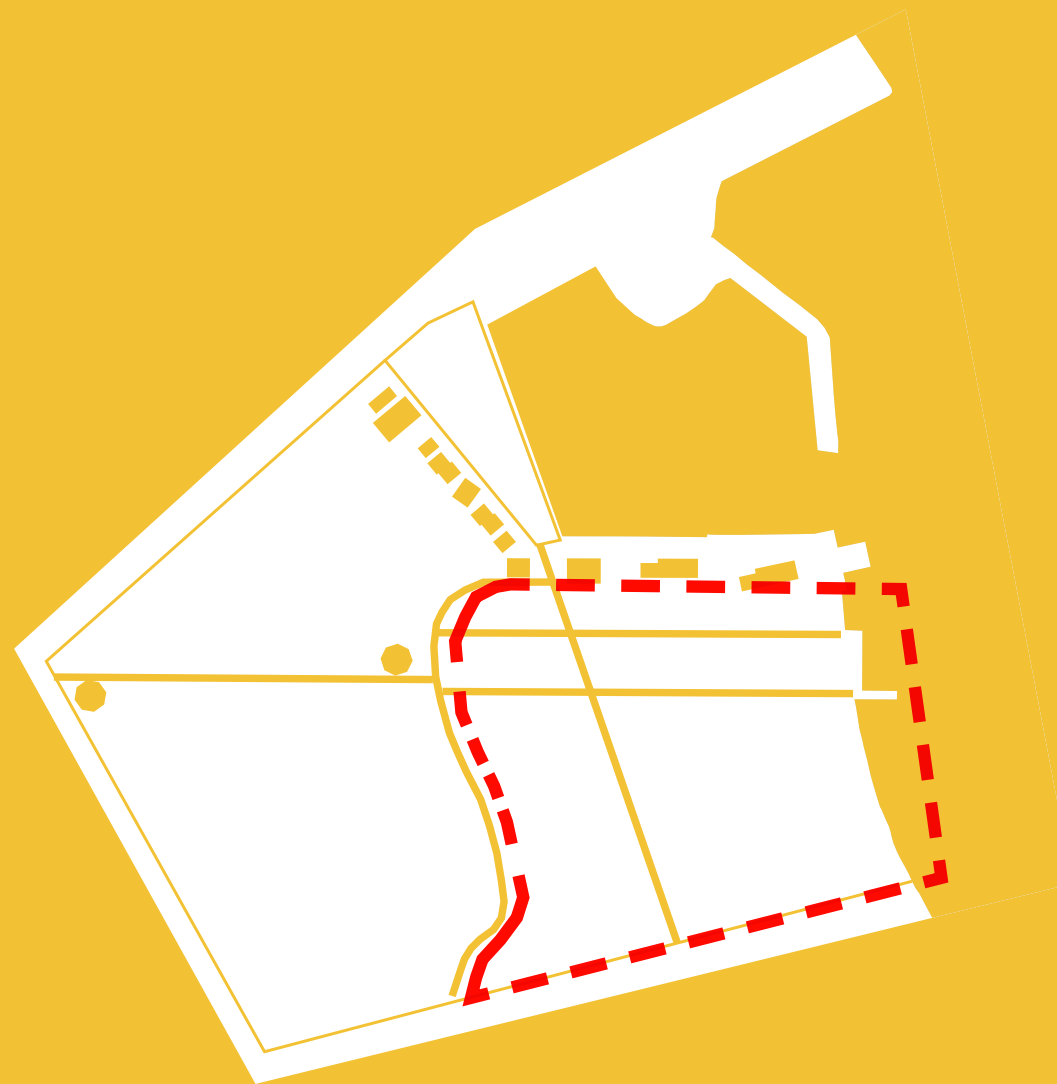
2.2.5 FÖRSLAG STADSPARKEN

- perspektiv mot Stadsparken sett från entrén vid Pumphuset



2.3 STRANDPARKEN

- aktivitet - öppna fält - vild - torr strandkant - räta linjer



A wide-angle photograph of a large, open green field, likely a park or sports field. The field is covered in green grass with many small white and yellow wildflowers scattered throughout. In the middle ground, there are several trees of varying sizes, some with dense green foliage and others with lighter, more sparse leaves. A line of trees forms a backdrop for the field. In the distance, behind the trees, a few vehicles are visible, including a dark car and a white van. The sky is bright blue with scattered white clouds. The overall scene is bright and sunny.

Strandkänsla i park
Rosenlundsparken, Stockholm

Utgrävd kanal med broar
Sjöviken, Strängnäs



Åpromenaden, Enköping

A wide, paved path leads from the foreground into a large green field. In the background, there is a line of trees and some buildings under a clear blue sky with a few clouds. A tall, thin pole stands on the right side of the path.



Havtorn - Roslagens strandkant

2.3.2 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- karaktär



Vid sidan av den tidigt anlagda Stadsparken har stora nya ytor vuxit fram ur havet genom utfyllnad och landhöjning. Dessa ytor ligger öster om Stadsparken och utgör idag stadens strandlinje. Ytorna föreslås utvecklas till en vacker och användbar **strandpark** med sin egen tydliga karaktär.

Om Stadsparken föreslås få en representativt klassisk karaktär så föreslås Strandparken få en mer samtida karaktär, präglad av **aktivitet** och rekreation. Detta understryks av såväl moderna växt- och materialval som möblering och innehåll.

Parken ges karaktären av **öppna fält**, då de befintliga gräsyterna utvecklas och tydliggörs med nya indelningar och tydligare avgränsningar. Fälten blir både vackra parkinslag och platser för spontan aktivitet.

Strandparken ges en medvetet **vild** karaktär, där tanken är att planteringarna, som t ex den vilda ängen och Roslagens strandkant, vinner på att få växa fritt för att efterlikna den natur som inspirerat till dem.

Det nära förhållandet till havet och den karaktär av **torr strandkant**, som redan idag präglar strandlinjen, återkommer på flera håll inom Strandparken, såväl i den stiliserade Roslagens strandkant, med vass, havtorn och martallar som i dagvattenbäcken med dess renande vattenväxter.

I övergången mellan Strandparken och torgmiljön vid Sjötorget föreslås de befintliga trädraderna utvecklas till en vacker **fruktlund**, med blommande fruktträd om våren och skörfester om hösten. Ytan under träden grusas och kompletteras med nya aktivitetsplatser.

Kontrasten mot Stadsparken förstärks ytterligare genom att Strandparken domineras av **raka linjer** som diagonaler och axlar, vilka korsar parken och knyter den till omgivningen.

- gestaltungsprinciper

- VÄXTER

- Växter inspirerade av Roslagens strandkanter längs den historiska strandlinjen
- Tuktade barrträd, t ex lågväxande och stammade tallar
- Häckar och buskage av havtorn och strandrosor
- "Torra" växter, grupperingar av vass och strandråg
- Nyplantering av fruktträd i Fruktlunden
- Fritt växande vattenväxter i öppet dagvattendike
- Fritt växande vattenväxter längs slänten vid strandlinjen



Havtorn - Roslagens strandkant

- MARKBEHANDLING

- Gult stenmjöl, varvat med inslag av lärkträ längs historisk strandlinje
- Bryggor av lärkträ längs historisk strandlinje
- Huggen granit längs historisk kajkant
- Grusgångar längs diagonalen, grått stenmjöl, 0.4-0.8mm
- Grusytor under träden i Fruktlunden, vitt stenmjöl, 0.4-0.8mm
- Asfalt på strandpromenaden
- Trä i gångbro över öppet dagvattendike
- Kantstöd av trä runt grusytor, gångar och planteringar
- "Vilda" ängar med fritt växande gräs och blommor
- Klippta gräsmattor
- "Vilda" slänter mot öppet dagvattendike



Martallen som parkträd
Blombergs park, Enköping



Torra växter" gräs etc.

- MÖBLERING

- Publika sittmöbler i stål och trä, fritidskaraktär, tex solstolar, hammockar, hängmattor målas i gult, NCS S 3050-Y20R
- Ringformad bänk i trä runt vårdträd vid parkentré målas i gult, NCS S 3050-Y20R
- Lekutrustning för ungdomar längs historisk strandlinje tex pingisbord, klätterställningar
- Aktivitetsutrustning för äldre i Fruktlunden tex parkschack, schackbord, boulebanor, utomhusgym
- Gradänger av trä i uppbyggd vall, för tex utomhuskonserter
- Soptunnor, lika övriga parken
- Konst



Vilda vattenväxter



Exempel gula solparasoll för
bruk året runt



Exempel modern, fritidsbetonad
sittmöbel



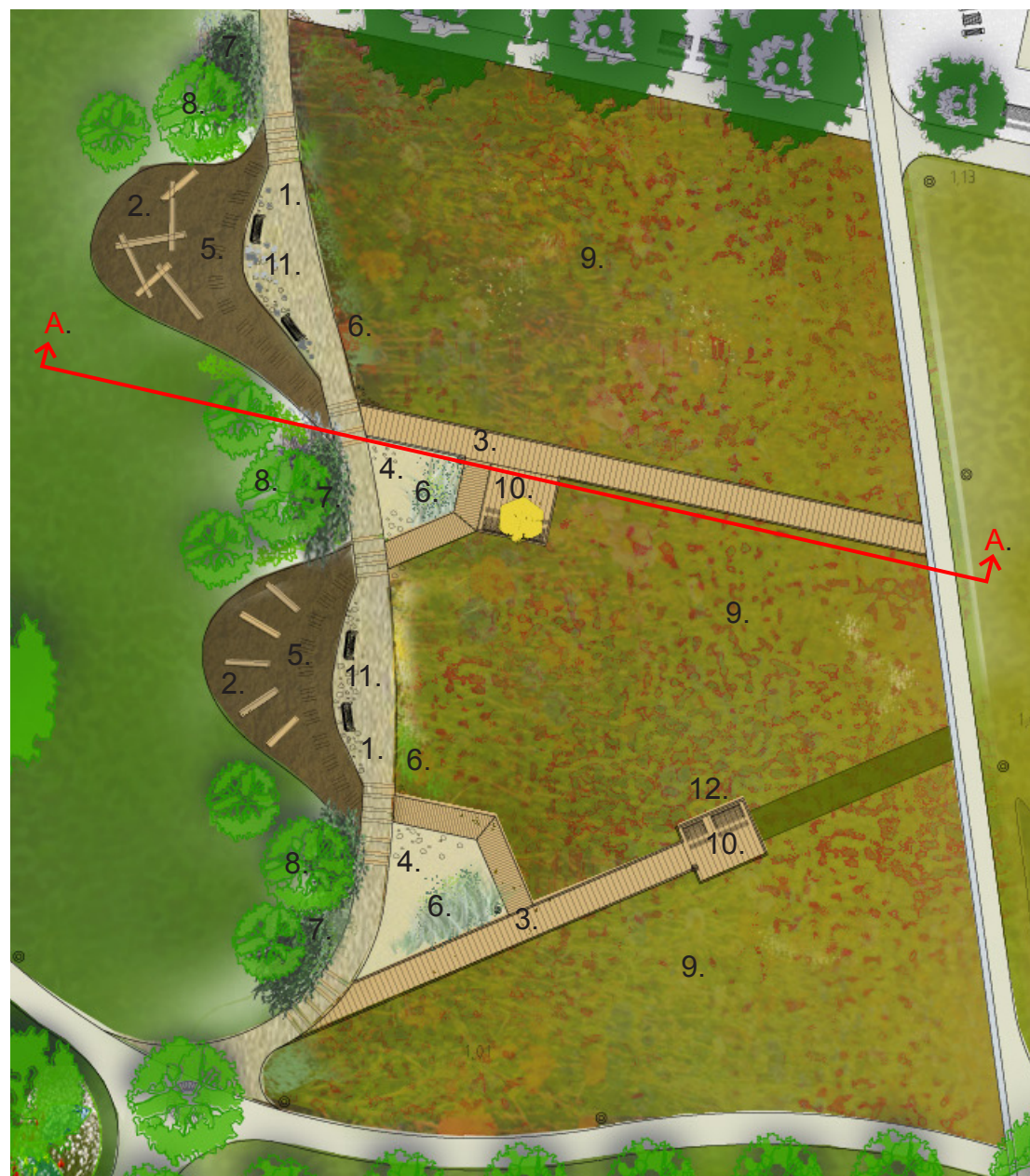
Exempel utegym med robust
träningsutrustning



Schackspel under korsbärsträd
Kungsträdgården, Stockholm

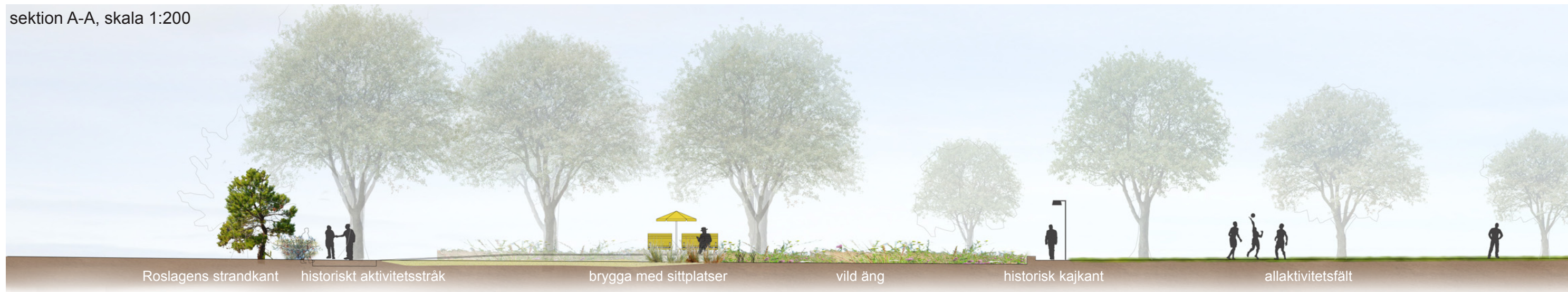
2.3.3 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- historiska aktivitetsstråket och ängen



planutsnitt, skala 1:400

sektion A-A, skala 1:200



Strandparken består av de ytor som växt upp ur havet genom historien. För att tydliggöra platsens spännande historia föreslås ett historiskt aktivitetsstråk anläggas där den historiska strandlinjen gick kring år 1876.

Temat för stråket är Roslagens strandkant och tanken är att med material och växtval skapa illusionen av att man rör sig i strandlinjen. Stråket växer upp ur den angränsande ängen med sanddyner, klappersten, vass, strandråg, havtornsbuskage och låga tallar. Själva gångvägen består av en grusgång med gult stenmjöl och slumpmässigt infällda plankor av lärkträ. Skyltar med historisk information, som foton och kartor, placeras med jämna mellanrum längs stråket och hjälper besökaren att förstå omgivningen.

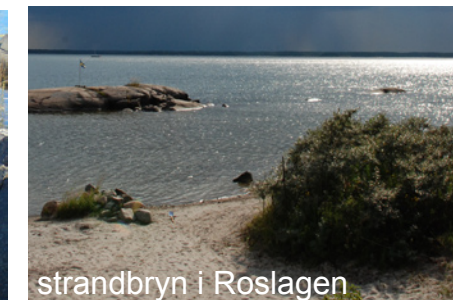
En sekundär slinga löper kors och tvärs över det historiska stråket. Slingan passerar lugna fickor med spännande lekutrustning för ungdomar och "hemliga" bryggor i lärkträ som skjuter ut i den vilda ängen där de mynnar ut i avskilda sittplatser och knyter ihop olika stråk genom parken.

Ytan mellan det historiska aktivitetsstråket och den historiska kajkanten ligger något nedsänkt från omgivningen. Ytan tillåts växa fritt till en vild äng, med inslag av vilda blommor och högt gräs. Den vilda ängen kräver liten skötsel men bör inte beträdas av allmänheten.

1. historiskt stråk, grusad gång med gult stenmjöl med inslag av lärkträ
2. lekutrustning för ungdomar
3. bryggor av lärkträ
4. sand och klappersten
5. barkmull och klappersten
6. vass, strandråg
7. havtorn
8. martall
9. vilda ängsblommor
10. sittplats, solstol med parasoll
11. parkbänk
12. pergola



klappersten



strandbryn i Roslagen



strandråg



lekplats för ungdomar



havtorn



vild äng med klappersten



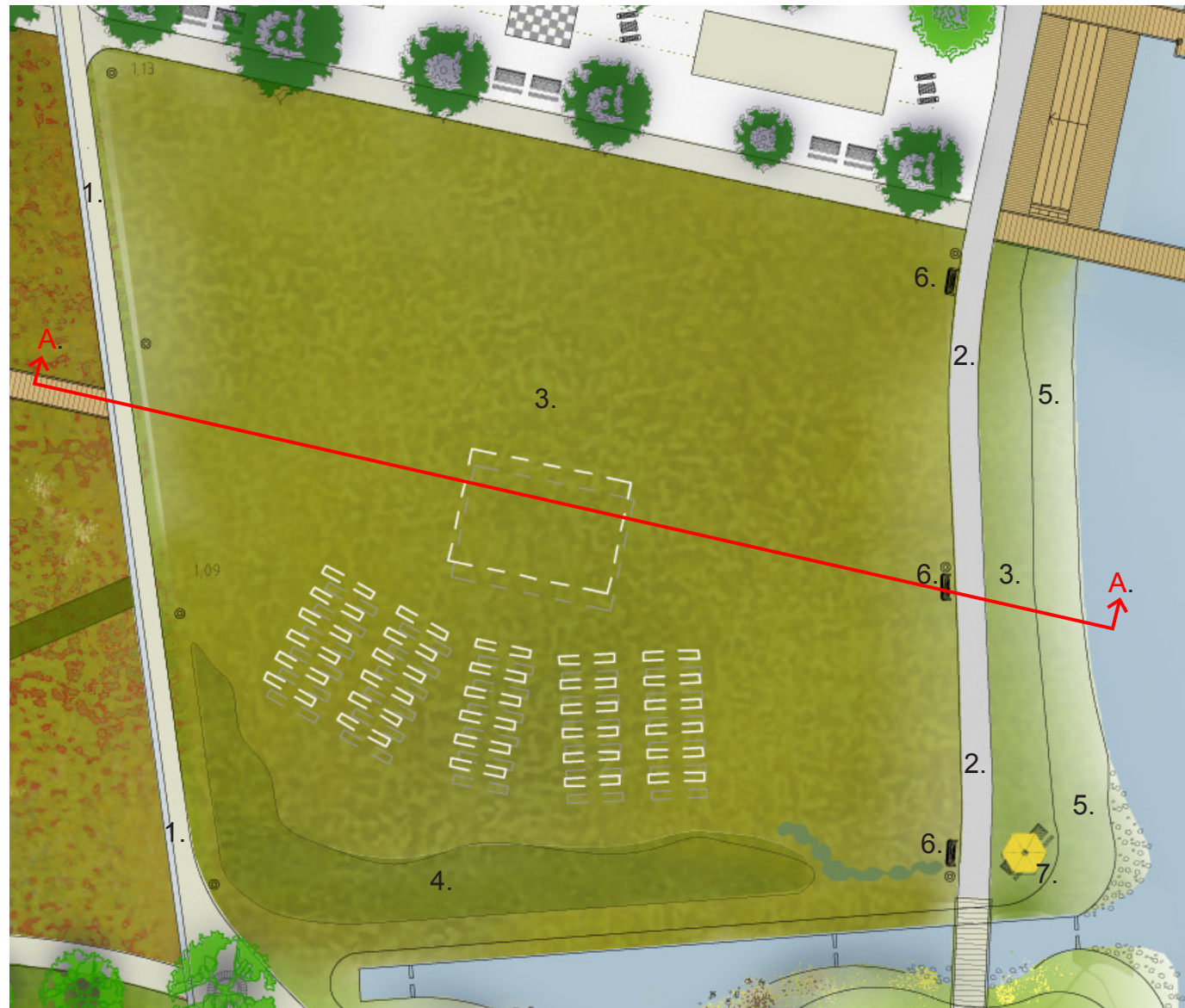
martall



markbeläggning med infällt trä

2.3.4 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- historiska kajkanten, allaktivitetsfältet och strandpromenaden



planutsknitt, skala 1:400

I dagsläget präglas området närmast strandkanten av stora oanvända gräsytor och mycket asfalt. Genom att asfaltsplanen och Strandvägen tas bort blir dessa ytor vackrare och mer användbara.

Ytorna fyller en viktig funktion i parken då de dels skapar öppna luftiga parkrum, dels erbjuder goda möjligheter till spontana aktiviteter. Det stora fältet är över 2000 kvm och här rymmer aktiviteter som t ex cirkus, parkteater, marknader, utomhusgymnastik och brännboll.

Den vall som föreslås byggas av massorna från dagvattenbäcken kan rymma spontana gradänger för åskådare till utomhuskonserter och andra evenemang.

Där Strandvägen går idag låg år 1917 en stensatt kajkant. Kajen föreslås återuppstå som en granitklädd kantsten och en ny gångväg som korsar parken i nord-sydlig riktning.

Den befintliga strandpromenaden ligger kvar i sitt nuvarande läge längs vattnet och den vilda strandkanten, med makadamblock, vass och gräs blir ett välkommet inslag i strandparken. Promenaden kompletteras med nya lyktstopplar och fler sittplatser.

1. historisk kajkant, granitkantad grusad gångväg med grått stenmjöl
2. strandpromenad med asfalt
3. klippt gräsmatta
4. jordvall med gradänger
5. vild strandkant med makadam, vass, gräs
6. parkbänk
7. solstol med parasoll



brännboll



cirkus



marknad



parkteater

sektion A-A, skala 1:200



2.3.5 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- diagonalen, fruktlunden och bryggorna i strandkanten

Den diagonala riktningen från Prästgatan mot vattnet har funnits på platsen länge. Redan på 1870-talet gick en smal diagonal brygga i denna riktning ut till en klappstuga. Såväl de befintliga trädraderna som pumphuset och musikpaviljongen är placerade längs denna diagonala riktning.

Utrymmet mellan de tre trädraderna föreslås utvecklas till ett aktivitetsstråk med en grusad yta. Här finns aktiviteter för vuxna och äldre, som t ex bouleanor, utomhusschack, pingisbord och ett utomhugym. I kanten ut mot allaktivitetsfältet placeras solstolar i ett gott väderstreck.

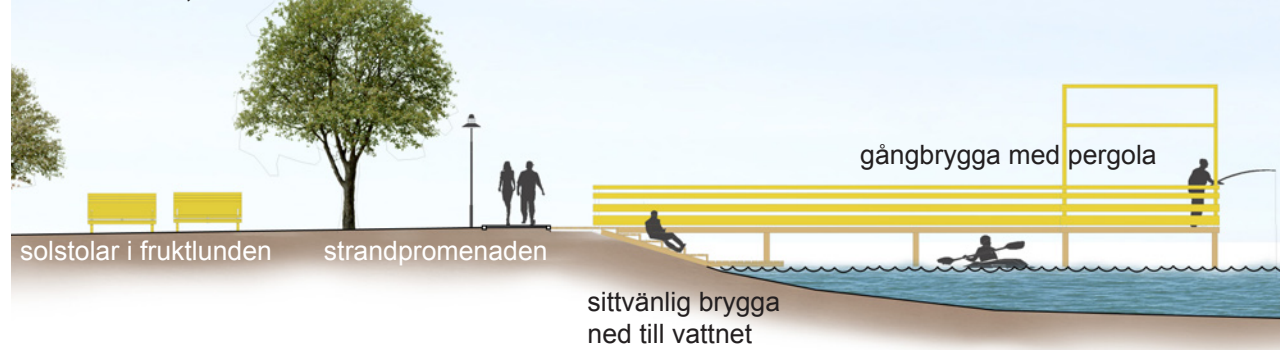
Trädraderna föreslås kompletteras med nya fruktträd för att på sikt få en attraktiv karaktär av fruktlund, med blommande träd på våren och äppelskörd på hösten. Under den nordligaste av trädraderna sparas gräsmattan. Här tillåts uteserveringar från parkbodarna vid hamnbassängen växa ut i gräset som parkcaféer.

I öster mynnar diagonalen i ett antal sittvänliga bryggor vända mot havet. En av bryggorna är utformad som en flack trappa och gör det möjligt att bekvämt ta sig ned till vattnet och vidare i kanot eller på skridskor. De andra bryggorna mynnar i platser med pergolor och solstolar.



planutsnitt, skala 1:400

sektion C-C, skala 1:200



1. grusad gångväg, grått stenmjöl, kanter av trä
2. grusad yta med vitt stenmjöl, kanter av trä
3. rak brygga i läkrträ
4. trappad brygga i läkrträ
5. pergola
6. solstol
7. picknickbord
8. parkbänk
9. boulebana
10. utomhusschack
11. utomhugym
12. pingisbord
13. klippt gräsmatta
14. vild äng

Bouleanor under träden



sektion B-B, skala 1:200



2.3.6 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- dagvattenbäcken och picnicplatsen



planutsnitt, skala 1:400

sektion C-C skala 1:200



Sjötorget gränsar i sydöst till Källörsområdet, historiskt den plats där badortslivet utspelade sig, och i framtiden kanske plats för ett nytt hotel med spa. Den triangulära ytan mellan de tre Sjöbodarna, Strandvägen och Strandparken blir då en viktig länk som entré till parken. Redan idag finns här välanvända picnicplatser.

Strandparken föreslås få en tydlig och intressant avgränsning i söder genom att den nedgrävda dagvattenkulvert som finns här grävs bort för att ersättas av en renande dagvattenbäck. Bäckens bidrar till att föra in vattnet djupare i parken, samtidigt som den avgränsar parken och blir ett intressant inslag i strandpromenaden. Bäckens förses med fördämningar som säkrar att vattnet renas genom en långsam passage. Vilt växande vattenväxter blir både ett vackert och renande inslag i parken. En ny gångbro blir ett välkommet avbrott i strandpromenaden. Vid bäckens myning skapas stenstränder som ansluter till den vilda strandlinjen.

Ett antal nya grusade gångvägar knyter samman parkens olika stråk och bildar en trygg och bilfri länk mellan parken och strandpromenaden. Det välväxta befintliga trädet blir ett vårdträd med en cirkulär bänk kring stammen. Här placeras nya picnicbord med en vacker utsikt över dagvattenbäckens och strandparken.

Den befintliga picnicplatsen får en tydligare inramning med pergolor och kompletteras med en ny rak brygga ut på vattnet.

1. grusad gångväg med grått stenmjöl, kanter av trä
2. strandpromenad med asfalt
3. klippt gräsmatta
4. jordvall med gradänger
5. dagvattenbäck
6. strandkant med vattenväxter och vass
7. gångbro
8. stenstrand
9. picknickbord
10. parkbänk
11. pergola
12. solstol
13. brygga i lärkträ
14. fördämning



befintlig dagvattenkulvert



utgrävd kanal med broar
Sjöviken, Strängnäs



dämning i dagvattendamm
Boulevardsskogen, Gävle



picnickplats under träden

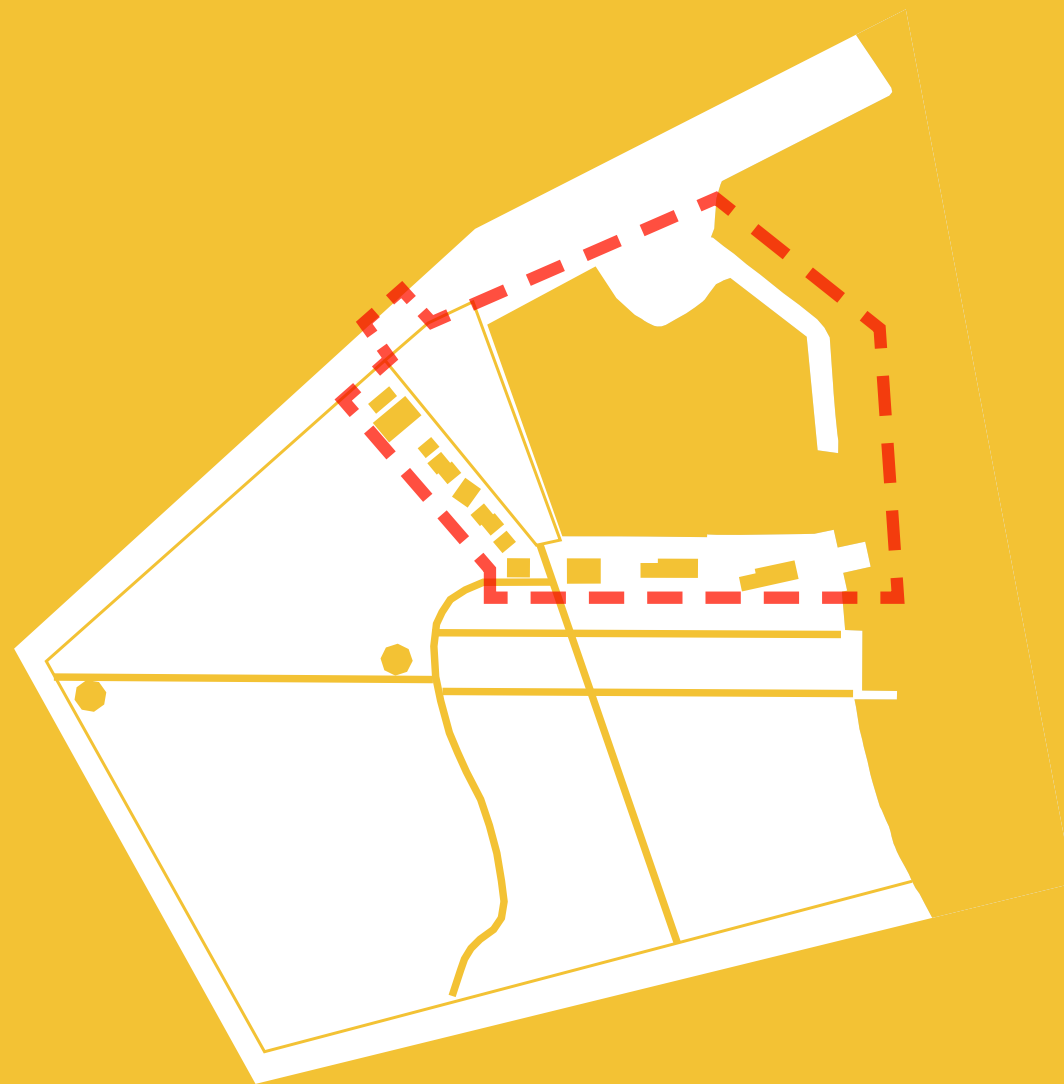
2.3 FÖRSLAG STRANDPARKEN

- perspektiv mot Strandparken sett från Musikpaviljongen



2.4 SJÖTORGET

- urbant - mötesplats - handel - torg - hamn - park



SJÖTORGET 1906?

- då en mötesplats vid vattnet, en handelsplats för skärgårdsbor och fastlandsbönder



2.4.1 FÖRSLAG SJÖTORGET - POTENTIAL



Brandstationen. Idag undanskymd.....



..imorgon fondbyggnad vid torget?



Sjötorget. Idag bodar och grösytor..



..imorgon ett stensatt torg?



Hårdgjort, asfalt, gatsten, grus
Fisktorget, Enköping



Hamnbassängen. Idag sliten...



..imorgon sittvänliga kajer och bryggor?



Bodarna. Idag tillfällig karaktär...



..imorgon plats för ny arkitektur?



Dörrar och luckor i trä,
Örnäsloftet, Orsa

2.4.2 FÖRSLAG SJÖTORGET

- karaktär



I mötet mellan Stadsparken, Strandparken och hamnbassängen, i anslutning till de nya handelsbodarna, föreslås det nya **Sjötorget** placeras. Här har det tidigare funnits en handelsplats där skärgårdsbönderna kom in till staden för att byta varor med fastlandsbönder och stadsbefolkning.

I samband med att en ny handelsplats etableras här föreslås hela hamnbassängens omgivning, med Piren, Brandstationen och Klappstugan, utvecklas till en **urbant** präglad helhet, med liv och rörelse kring nya handelsbodarna och restauranger.

Platsen föreslås bli en ny attraktiv **mötesplats**, placerad där staden möter havet och där det kommersiella stråket möter den rekreativa strandpromenaden. Genom ett varierat utbud som lockar såväl Östhammarsbor som mer långväga turister skapas goda förutsättningar för nya möten.

Som kontrast till parkens avkoppling och rekreation präglas Sjötorget av bodarnas **handel**, torgstånd och matförsäljning. Uteserveringarna gör det möjligt att ta en snabb fika i park-caféet eller äta en god middag vid vattnet.

Stadens offentliga rum får ett välkommet tillskott i form av det **stensatta torg** som Sjötorget föreslås utvecklas till. Torget får en trekantig avsmalnande form och ramar in av de nya torgbodarna, Brandstationen och hamnbassängen.

Sjötorgets marina karaktär av **hamn** förstärks genom att hamnbassängen muddras för att åter blir möjlig att nå med grunda båtar. Kanske kan bassängen bli plats för ett permanent båtmuseum med gamla skötbåtar.

För att ytterligare förstärka kopplingen till vattnet och tydliggöra platsens urbana karaktär föreslås nya **träbryggor** i flera nivåer som en förlängning av de befintliga bryggorna.

- gestaltungsprinciper

- MARKBEHANDLING

- Smågatsten i granit på Sjötorget
- Smågatsten i granit på torget framför brandstationen
- Huggen granit längs historisk kajkant
- Asfalt i den körbara gångvägen längs strandpromenaden
- Bryggor av lärkträ i två nivåer görs tillgängliga med ramper och trappor i trä
- Varsamt restaurerade kajkanter runt hamnbassängen
- Kanter mellan olika markbeläggningar i huggen granit

- MÖBLERING

- Publika sittmöbler i stål och trä, moderna målas gula, NCS S 3050-Y20R
- Sittmöbler i trä för uteserveringar, moderna målas gula, NCS S 3050-Y20R
- Pergolor i trä för markering av uterum kan förses med tak av segelduk, plank och ribbverk i trä och spaljéer för klättrväxter
- plats för skyltning av sponsorer, se skyltprogram målas med gul slamfärg typ Gysinge Gulmylla
- Soptunnor, lika övriga parken

-LEVERANSER & AVFALLSHANtering

- Biltrafik bör ej förekomma på Sjötorget annat än undantagsvis
- Leveranser till bodarna med lastbil sker till Sjötorgets norra ände varifrån varor transporteras vidare till fots via trädäcket. Vändmöjlighet för lastbilar finns vid befintlig vändplats på piren.
- Leveranser till bodarna med skåpbil / personbil kan undantagsvis ske via den körbara gångvägen. Vändmöjlighet för personbilar finns vid Sjötorget eller mellan parkbodarna.
- Hantering och förvaring av lastpallar etc. ska ske inom respektive bod eller i anvisade kringbyggda utrymmen mellan bodarna.
- Avfall från bodarnas verksamheter och besökare samlas i anvisade soprum varifrån de transporteras fram till Sjötorgets norra ände till fots via trädäcket. Vändmöjlighet för sopbilar finns vid befintlig vändplats på piren.



Kajkant, plats för tåliga växter



Hårdgjort, asfalt, gatsten, grus
Fisktorget, Enköping



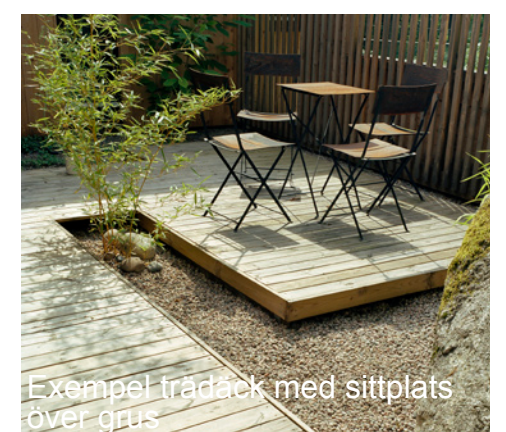
Träbryggor i flera nivåer
Åpromenaden, Enköping



Trädäck- terrass, ramp, trappa
Örnäsloftet, Orsa



Moderna sittmöbler i gult stål



Exempel trädäck med sittplats
över grus



Exempel lekfull och robust
sittmöbel för torgmiljö



Exempel sittmöbler i målat trä
för parkcafé

2.4.3 FÖRSLAG SJÖTORGET

- Sjötorget och brandstationen



planutsnitt, skala 1:400

Namnet Sjötorget kommer troligtvis från den handelsplats som funnits vid vattnet i Östhammar. Det är oklart om det funnits något verkligt torg på platsen, men på äldre kartor och fotografier syns att platsen sydväst om piren och ångbåtsbryggan använts som mötesplats för skärgårdsbor, fastlandsbönder och stadsbefolkning.

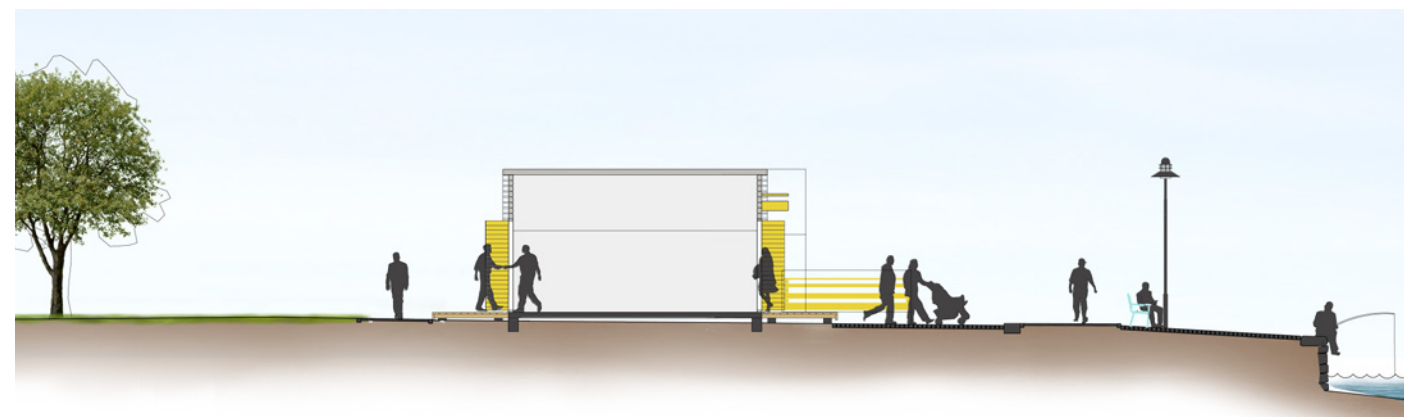
Det nya Sjötorget föreslås utformas som ett tydligt och attraktivt publikt torgrum. Torget har en triangulärt avsmalnande form, och avgränsas av brandstationen i norr, de nya torgbodarna i väster och hamnbassängen i öster.

Torgytan, som är ca 950 kvm (något mindre än rådhusorget), beläggs med smågatsten i granit och korsas av den historiska kajkanten och en körbar gångväg. Torget kan vara plats för tillfällig torghandel och marknader och här ryms även förskönande planteringar i urnor, sittmöbler och skulpturer. Öster om gångvägen restaureras kajen och kompletteras med en bred stensatt gångyta med sittplatser nära vattnet.

De kommersiella verksamheterna i torgbodarna lyfts upp från torget på ett ca 30 cm högt trädäck. På så sätt skapas en tydlig gräns mellan det publika torget och den kommersiella handelsplatsen. I torgets nordöstra hörn placeras två pergolor i gulmålat trä. Här skapas en välkomnande mötespunkt med information om platsen, skyltning av sponsorer, sittplatser och väderskydd.

Brandstationen är en kulturhistoriskt intressant byggnad som bör restaureras varsamt och förses med ny fasadbelysning. Byggnaden blir i förslaget fondbyggnad för hela Sjötorget, och platsen framför den bör utvecklas till ett välkomnande entrétorg. Genom att ersätta asfalten med en upphöjd yta av smågatsten skapas en "shared space" där hastigheterna sänks och fotgängare och bilister kan samsas om utrymmet.

1. stensatt torg, smågatsten i granit
2. stensatt, körbar gångväg
3. historisk kajkant, stenkant i granit
4. stensatt kaj, smågatsten i granit
5. "shared space", upphöjd stensatt yta, smågatsten i granit
6. trädäck, ca. 30 cm högt
7. mötespunkten, pergolor
8. parkbänk
9. uteservering



sektion D-D, skala 1:200



Torghandel med lokalt odlade produkter



Smågatsten med infäld kant av granit



Exempel lekfull och robust sittmöbel för torgmiljö



Exempel "shared space" skvallertorget i Norrköping

An aerial photograph of a large, irregularly shaped lake. The lake is surrounded by a paved area on the left and a grassy area with some buildings on the bottom. A red line with arrows at both ends connects two points labeled 'C.' on the grassy area. The lake is divided into several numbered regions: 1. (top left), 2. (bottom left), 3. (bottom right), 4. (center), 5. (top center), 6. (top left edge), 7. (bottom center).



Kajkant, plats för tåliga växter

A large wooden sailing ship with two white sails is docked at a wooden pier on a calm lake. The sky is blue with scattered white clouds. The text "Plats för skötbåtsmuseum" is overlaid at the bottom of the image.

-

Gestaltungsprogram för Sjötorget i Östhammar - 2010 12 15

2.4 FÖRSLAG SJÖTORGET

- perspektiv över Sjötorget, sett från brandstationen



2.5 BEBYGGGELSE VID SJÖTORGET

- variation - ordning - modernt - tradition - torg - park



2.5.1 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- karaktär



Som en del av den föreslagna utvecklingen föreslås **ny bebyggelse vid Sjötorget**. Denna består av ett antal bodar av varierande storlek för handel, matförsäljning och service. Bebyggelsen placeras kring hamnbassängen i nära anslutning till både parken och torget.

Den föreslagna bebyggelsen inspireras av Östhammars befintliga trähusbebyggelse, med stor **variation** i såväl färgsättning, fasadmaterial och byggnadsvolymer som i placering och mellanrum mellan husen.

Samtidigt som den nya bebyggelsen ska visa på variation ska den också präglas av en känsla av **ordning** och harmoni. Detta uppnås genom att ge byggnaderna en samlad färgsättning, en gemensam byggnadshöjd samt samordnad belysning och skyltning.

Byggnaderna ges ett **modernt** uttryck, med förskjutna takvinklar, välstuderade och slanka detaljer, samtida kulörval och spännande mellanrum.

De nya bodarna präglas också av den **tradition** av sjönära bebyggelse som återfinns i trakten runt Östhammar. Här finns både sekvenser av röda sjöbodar som radar upp sig längs vattnet och långsträckta byggnader som vänder sina gavlar mot havet.

Även fasadmaterialen har valts för att ge en lokal förankring. De mindre bodarna föreslås uppföras i massivt timmer med knutar, och de större restaurantbodarna kläs i hyvlade plankor med Östhammarsspår.

Bebyggelsen har delats upp i två grupper efter var den placeras runt hamnbassängen. En del av bodarna placeras vid det nya **torg** som föreslagits vid Sjötorget. Dessa torgbodar får en mer urban karaktär, upplyfta på ett trädäck och i anslutning till de hårdgjorda ytorna och livet på torget.

En andra grupp av bodar placeras längs den fruktlund som utgör gräns mot den nya strandparken. Här får bodarna en karaktär av **park**, med uteserveringar direkt på gräset, hängmattor i träden, kulörta lyktor etc.

- gestaltungsprinciper för byggnadsvolymer

3 kategorier

- bodarna uppförs i tre kategorier



Restaurantbod
45-65 m²



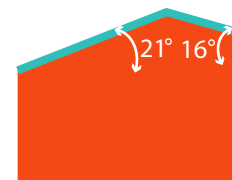
Stor Handelsbod
25 m²



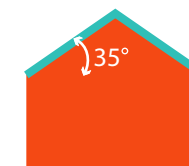
Liten Handelsbod
13-21 m²

3 takvinklar

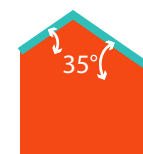
- bodarna uppförs med tre takvinklar som kan förekomma tillsammans eller var för sig



Restaurantbod



Stor Handelsbod



Liten Handelsbod

2 framsidor

- torgbodarna har framsidor på gavlarna
- parkbodarna har framsidor på långsidorna



Gavel



Långsida

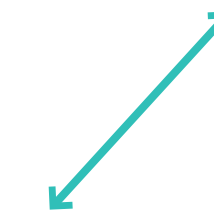


4 riktningar

- bodarna vrids i olika riktningar som anknyter till platsen



Kajen



Klappstugan



Piren



Brandstationen

3 mellanrum

- de mellanrum som uppstår mellan bodarna utformas på olika sätt beroende på användning



Offentligt - öppet



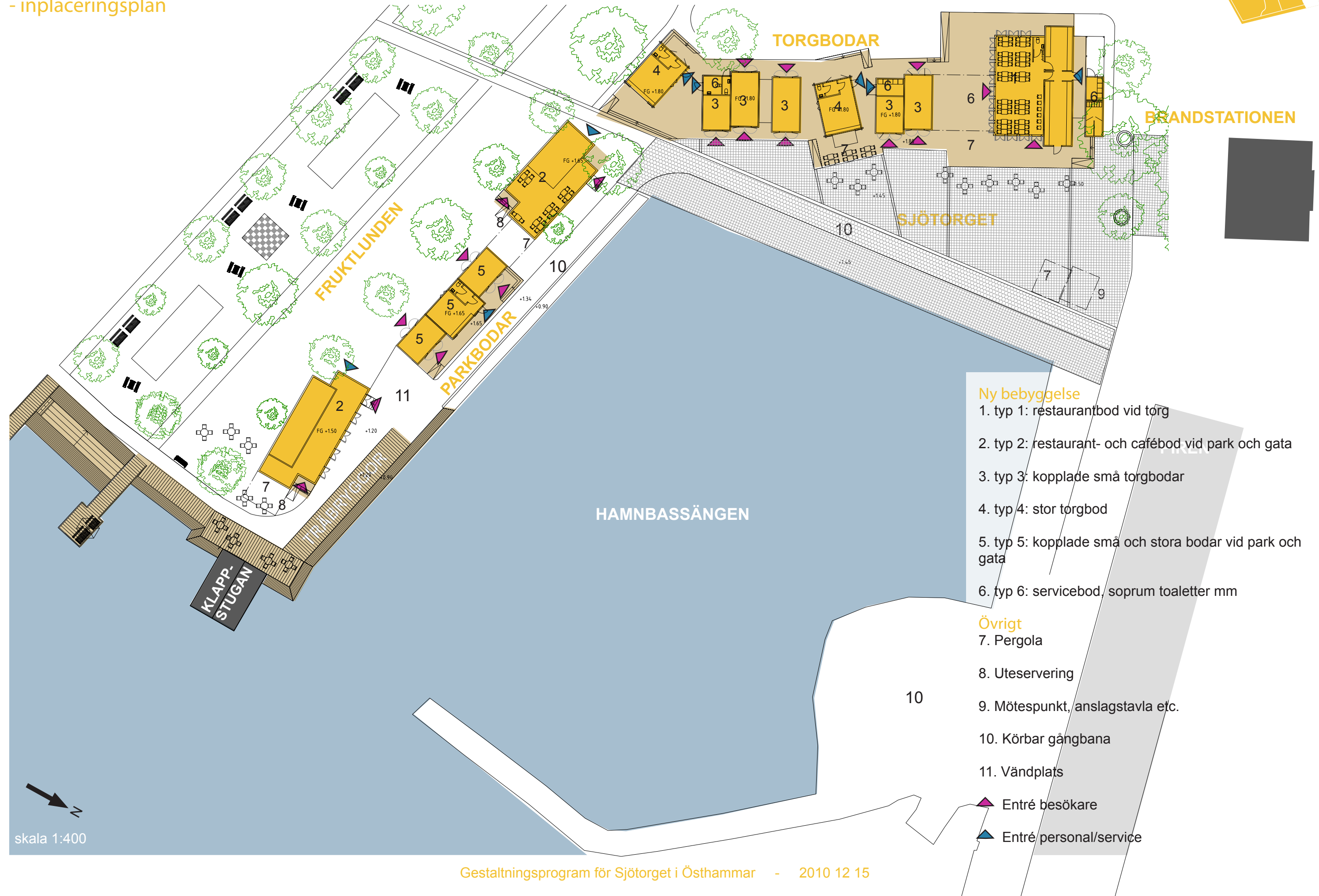
Halvprivat - pergola



Privat - plank

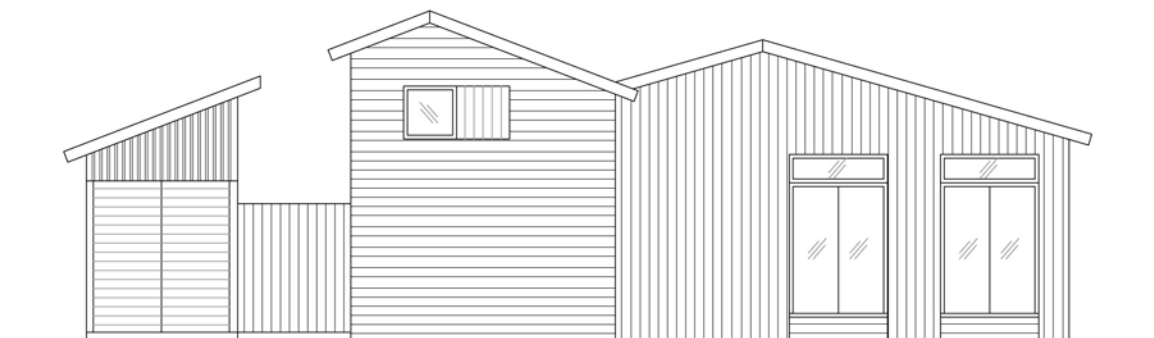
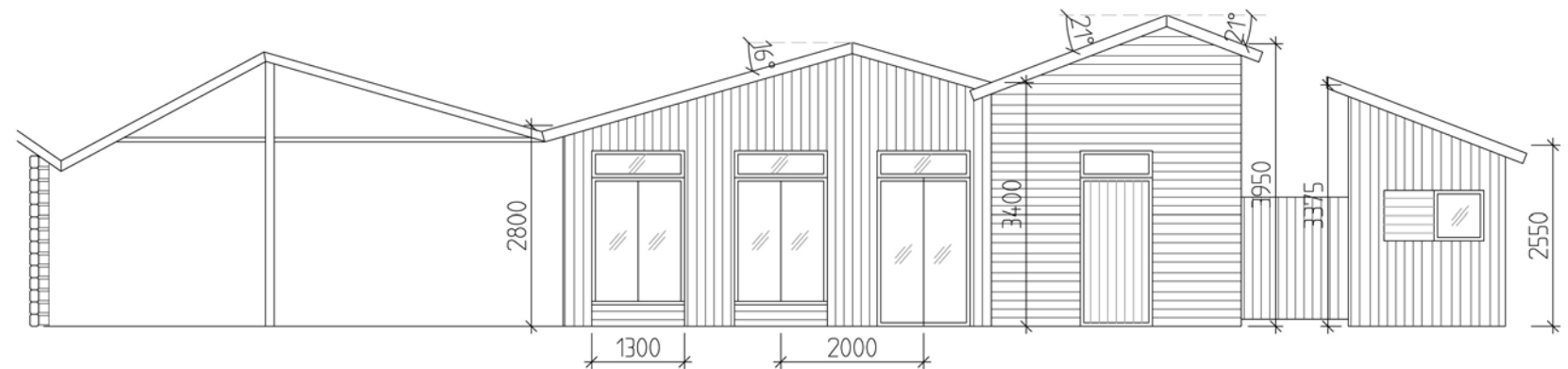
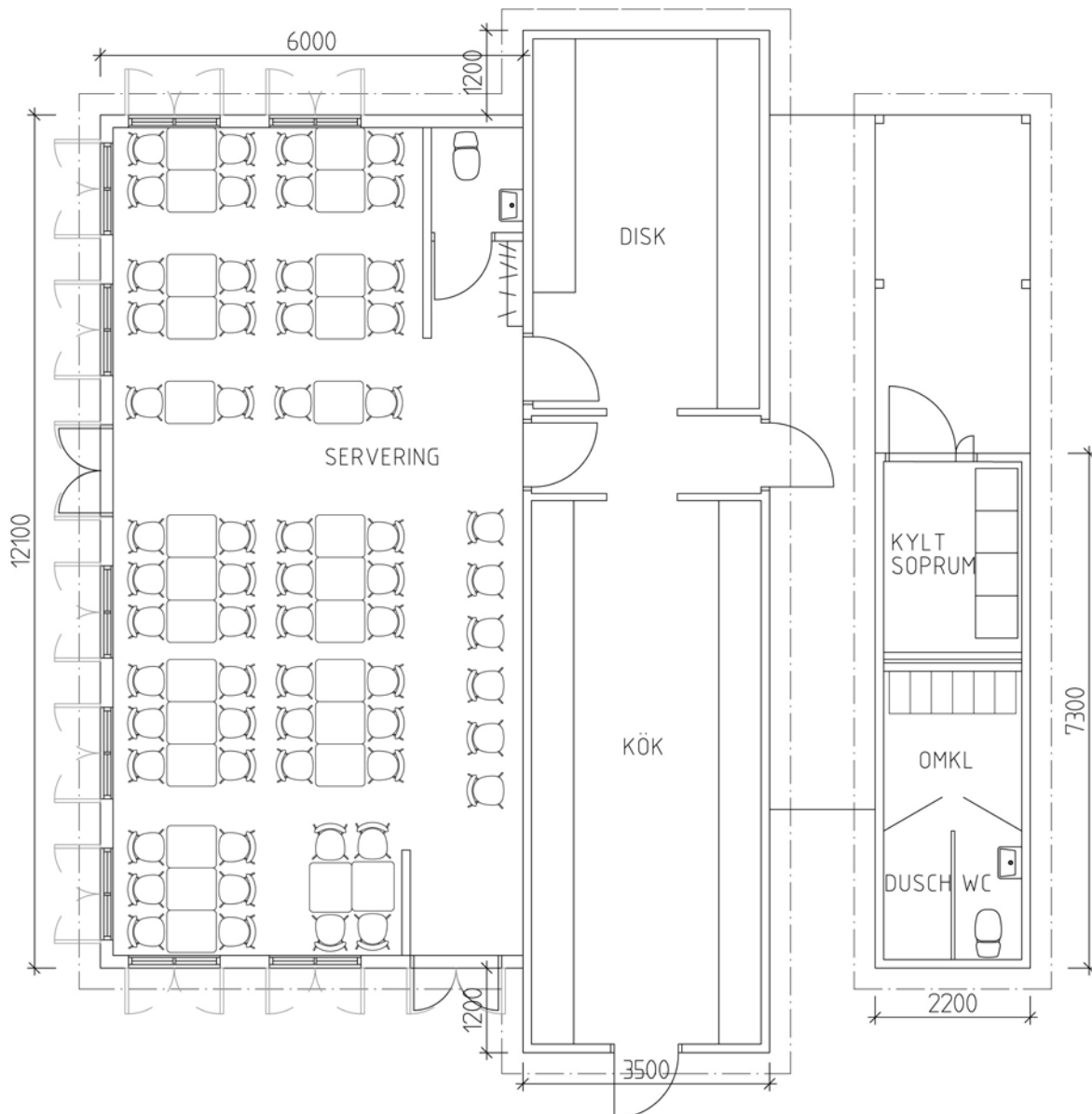
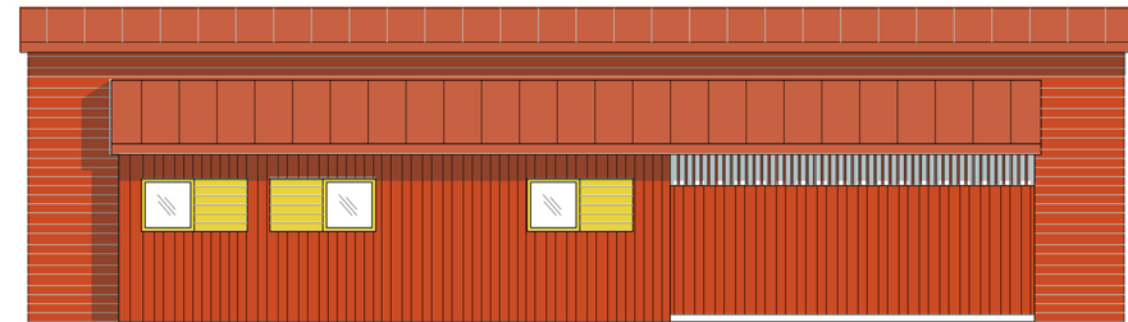
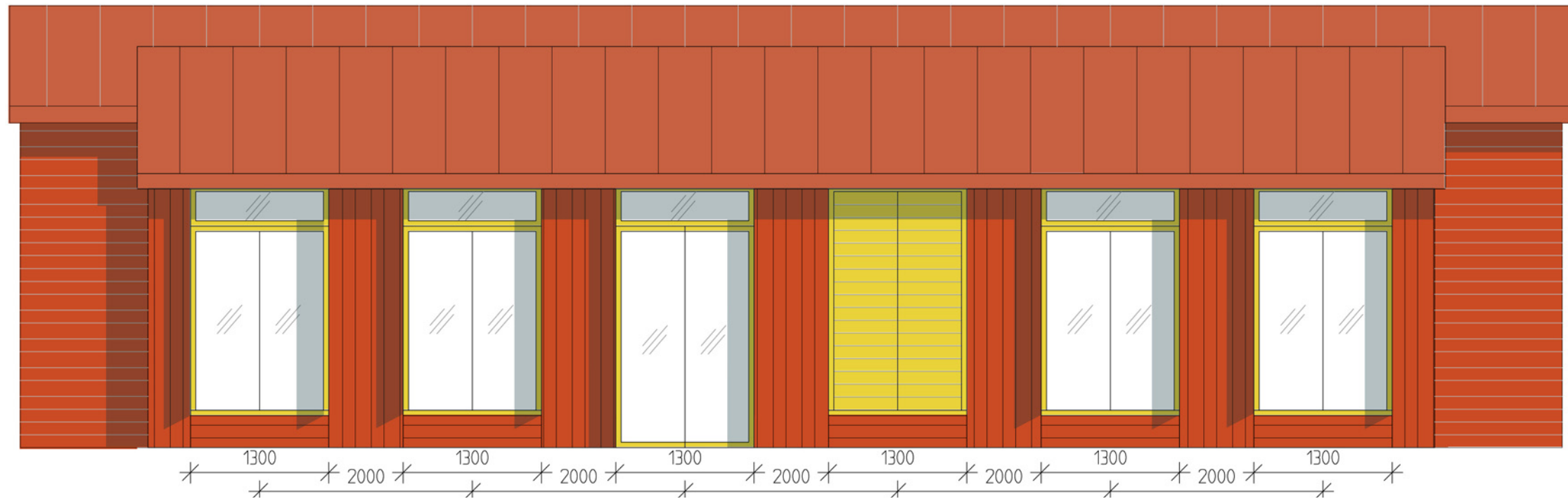
2.5.2 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- inplaceringsplan



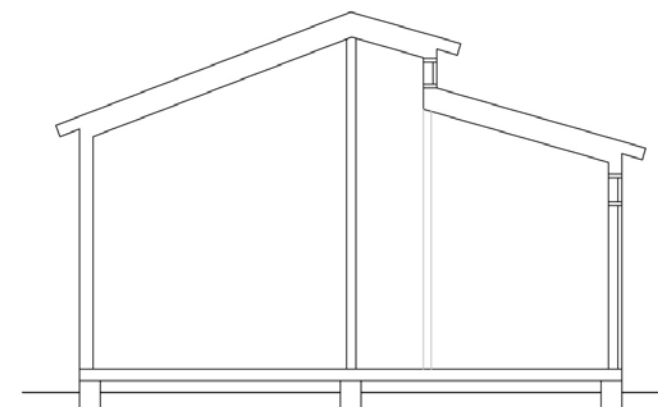
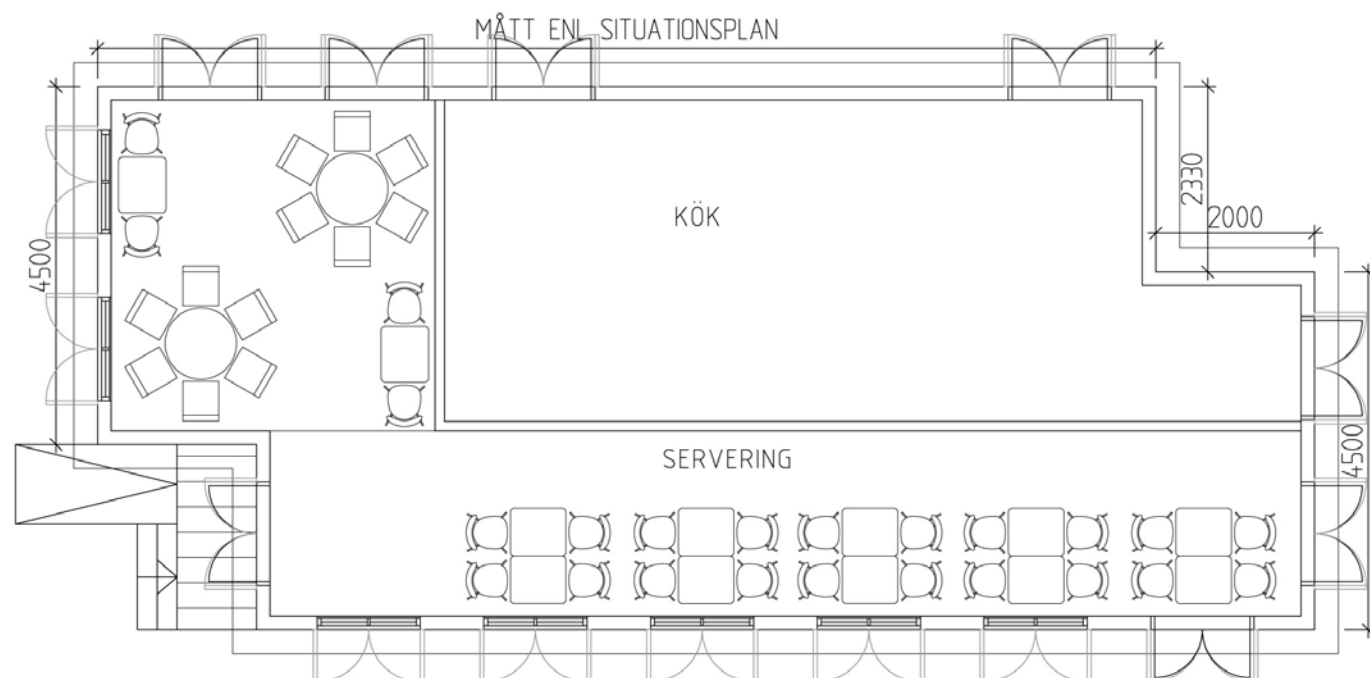
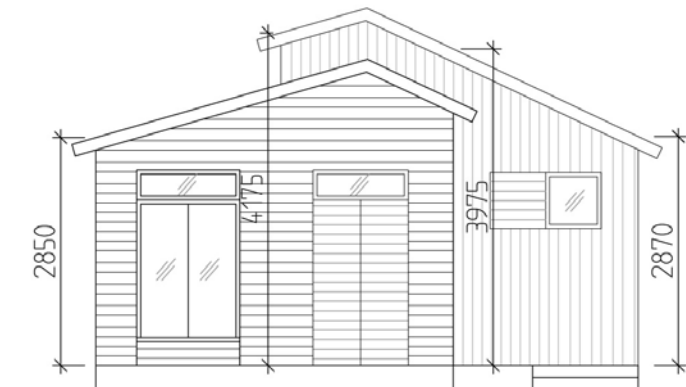
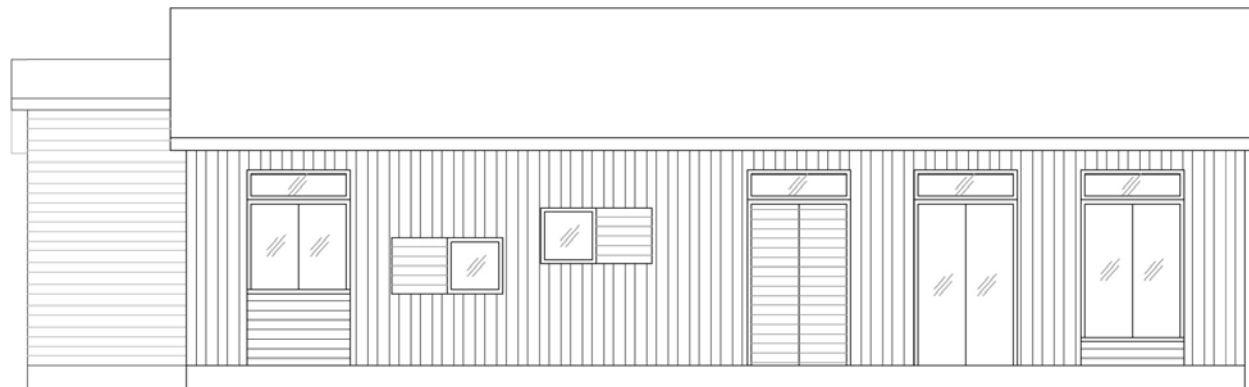
2.5.3 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- typ 1: restaurantbod vid torg



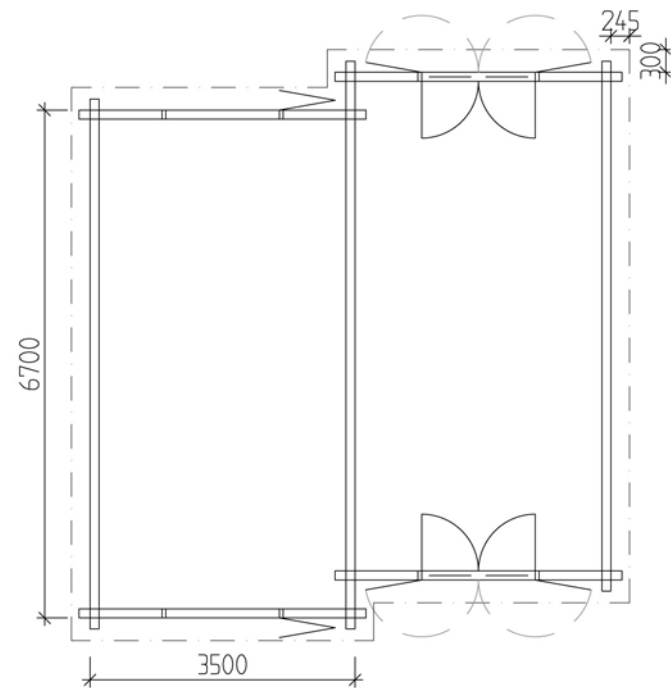
2.5.4 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- typ 2: restaurant- och cafébod vid park och gata

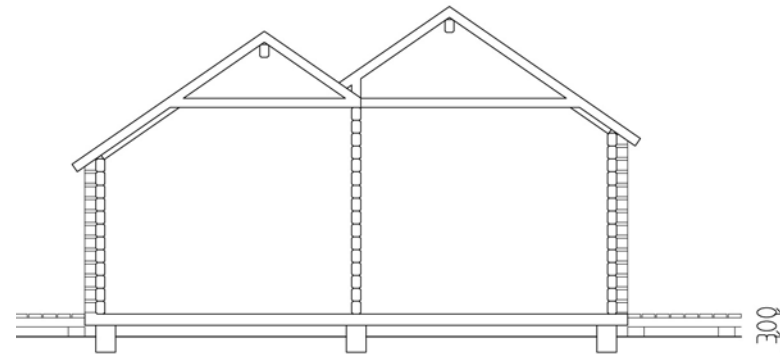


2.5.5 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- typ 3: kopplade små torgbodar



plan, skala 1:100

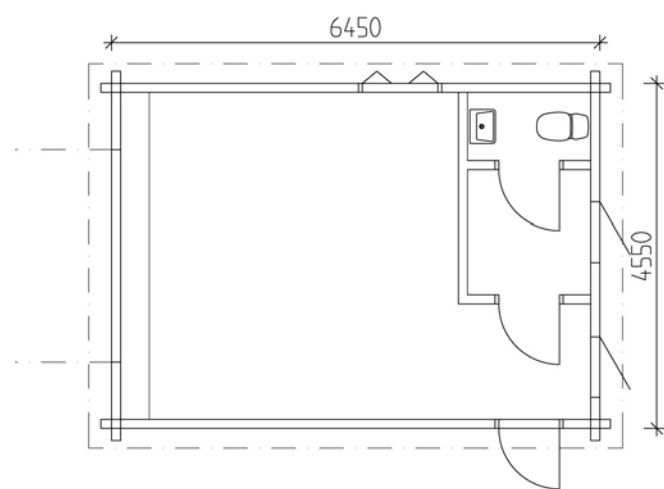


tvärsektion, skala 1:100



fasad gavel, skala 1:50

- typ 4: stor torgbod



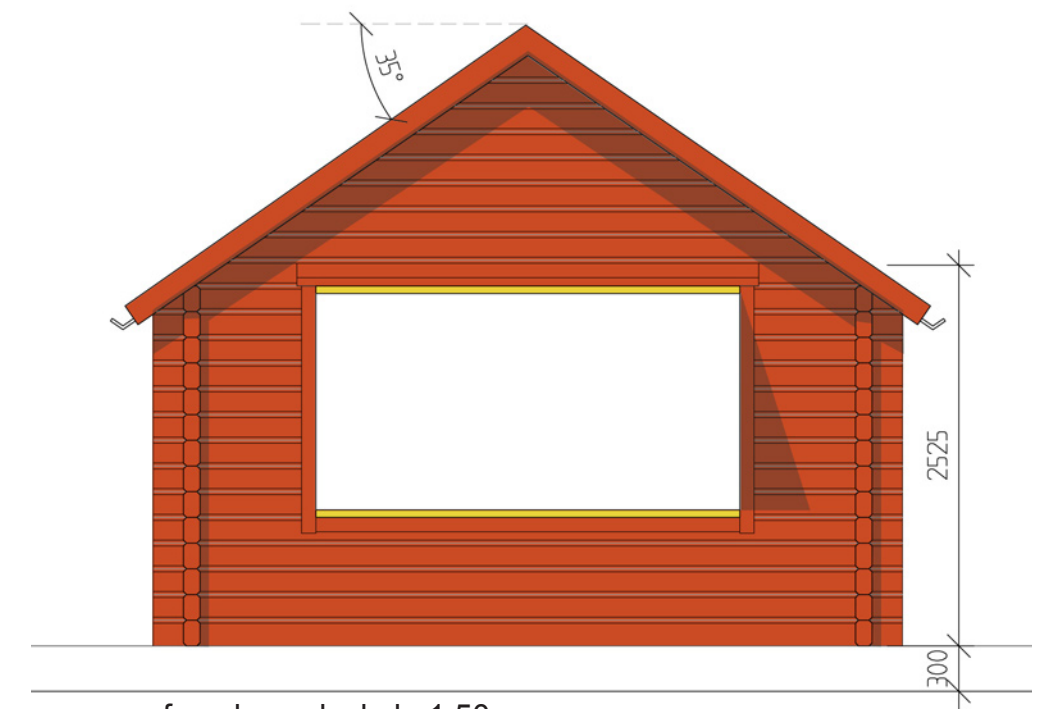
plan, skala 1:100



fasad långsida, skala 1:100



fasad gavel, skala 1:100



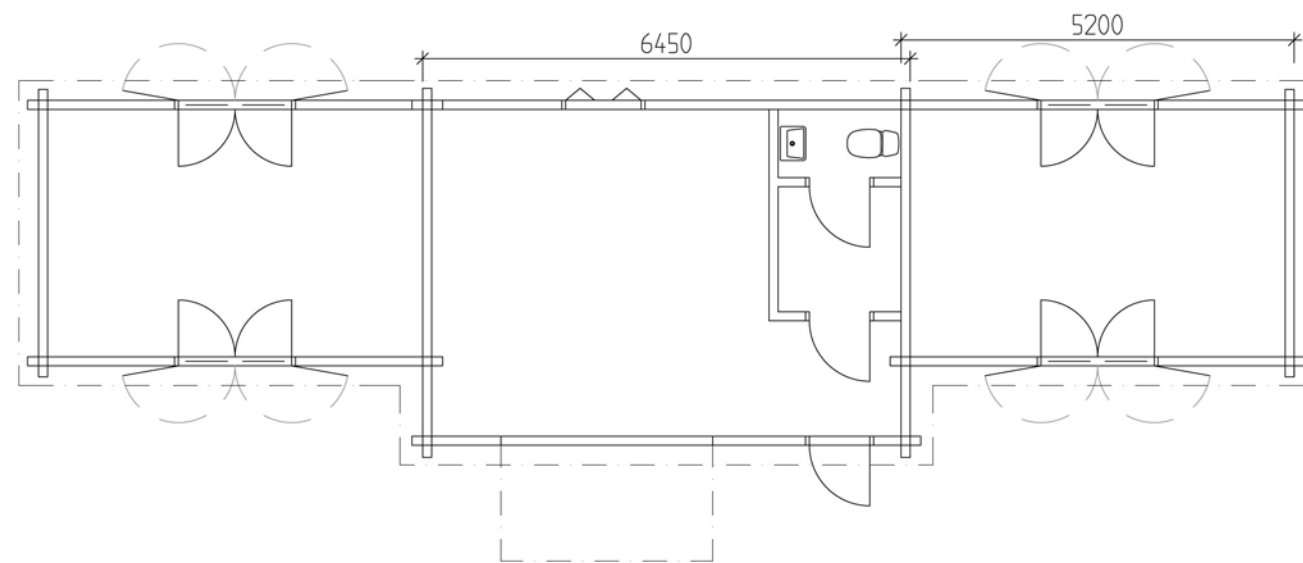
fasad gavel, skala 1:50

2.5.6 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

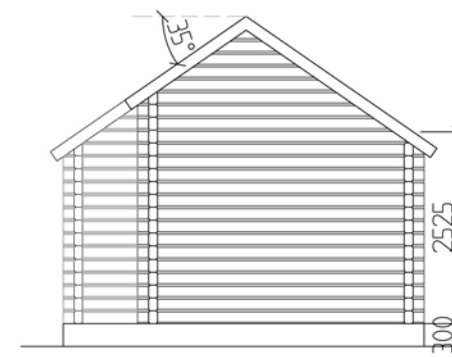
- typ 5: kopplade små och stora bodar vid park och gata



fasad långsida, skala 1:50



plan, skala 1:100



fasad gavel, skala 1:100

2.5.7 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- gestaltungsprinciper för byggnadsdetaljer

3 färger för väggar

- samtliga väggar, inklusive luckors utsida, foder, vindskivor och hängrännor i trä, målas i grå eller röd falufärg alt gul slamfärg

2 färger på luckor

- samtliga luckor, fönster och utvändiga dörrar målas i gul slamfärg typ Gysinge Gulmylla alt oljefärg gul NCS S 3050-Y20R. På gatubodar målas luckor, fönster och dörrar i röd falufärg

2 fasadmateriäl

- bodar för restauranter isoleras och kläs i hyvlat Östhammarsspår
- bodar för handel uppförs i hyvlat timmer med knutar
lösa knutar skall ej användas

3 takmaterial

- restaurantbodar i parken och vid torget har tak klädda i svart- eller rödmålad plåt, hängrännor och andra plåtdetaljer i samma färg
- torgbodas för handel har tak klädda i rött lertegel. betongtegel skall ej användas
- parkbodas för handel har tak klädda i svart takpapp

3 öppningar

- bodar där handeln sker inuti boden förses med dubbla dörrar som välkomnar kunden in i boden
- bodar med försäljning över disk har liggande luckor som fälls upp som ett skyddande skärmtak
- enkla dörrar för diskreta entréer till t ex kök

1 skyltprogram

- ett samlat skyltprogram för både park, torg och bodar, se kapitel 2.5.7



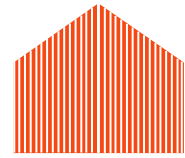
Faluröda torgbodas
Luckor i gul slamfärg



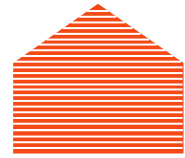
Falugrå parkbodas
Luckor i gul slamfärg



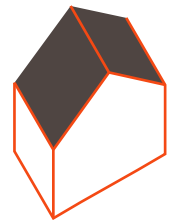
Gatubodas i gul
slamfärg
Faluröda luckor



Östhammarsspår -
stående hyvlat
träpanel



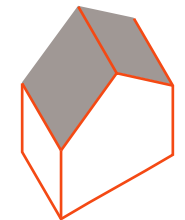
Timrad vägg
- liggande hyvlade
stockar med knutar



Målad takplåt
- restaurantbodas
(torg och park)



Taktegel
- torgbodas



Takpapp
- parkbodas



Dubbla dörrar -
välkommen in



Liggande lucka -
handla över disk



Enkel dörr -
diskret entré

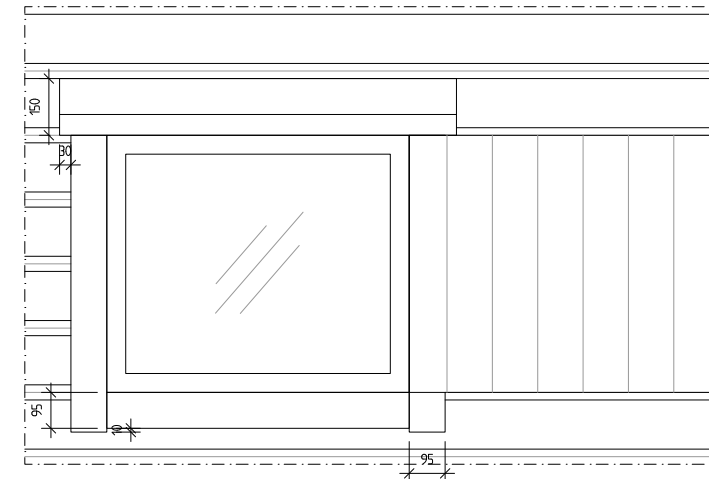


Stängd bod -
stängda dörrar

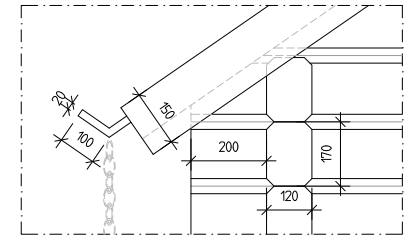


Öppen bod -
öppna dörrar med text

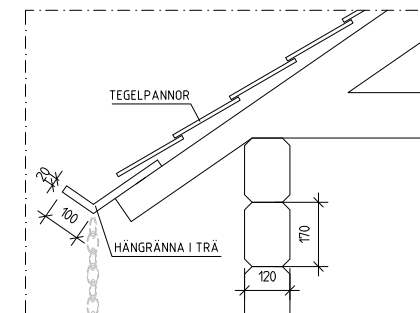
- detaljer



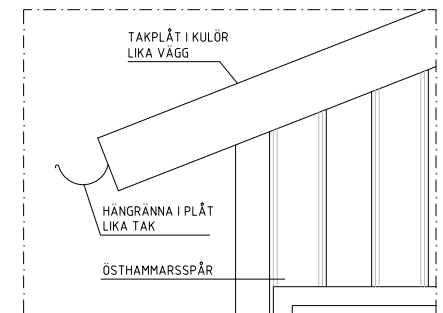
detaljvy fönster
skala 1:10



detaljvy takfot torgbod
skala 1:10



detaljutsnitt takfot torgbod
skala 1:10



detaljvy takfot restaurantbod
skala 1:10

- TRÄDÄCK OCH UTESERVERINGAR

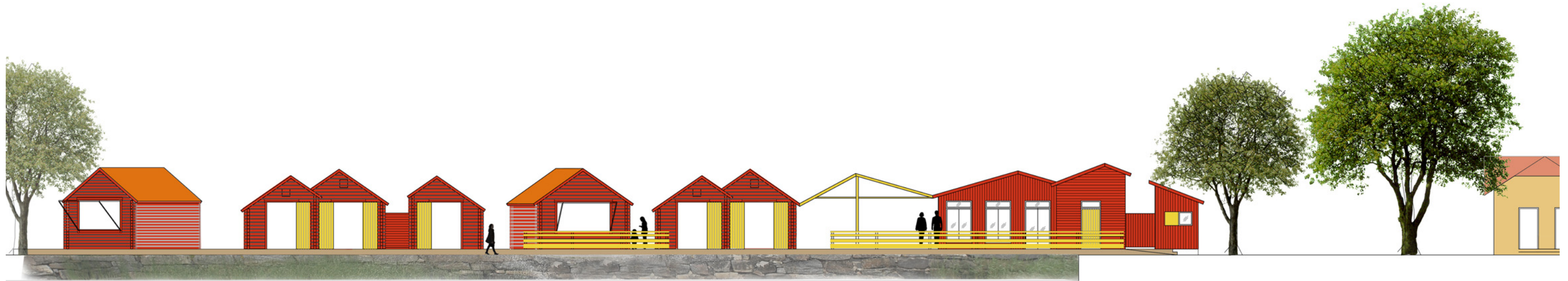
- Torgbodarna lyfts upp på ett trädäck ca. 30 cm över torget
Trädäck, trappor och ramper utförs i hyvlat ofärgat lärkträ
- Uteserveringarna på trädäck förses med murade kanter, inspektionslucka samt monteras utan springor för att förhindra sanitära problem.
- Räcke runt uteserveringar, bodar och bryggor utförs i liggande, glest placerade plankor, 90 cm högt för att möjliggöra utsikt mot vattnet även när man sitter ned.
Målas med gul slamfärg typ Gysinge Gulmylla
- Pergolor utförs i trä, kan förses med segelduk, ribbor och plank
Målas med gul slamfärg typ Gysinge Gulmylla

- BELYSNING

- se belysningsplan, kapitel 2.1.3
- Samordnad belysning av torg- och parkbodas samt uteserveringar vid Sjötorget. Diskret belysning av fasader och skyltar.
- Förskönande belysning av pergola vid mötespunkten

2.5.8 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- fasader



Torgbodar vid Sjötorget med faluröda väggar och detaljer, gula luckor och tak i tegel och plåt

fasader mot öster
skala 1:200



Parkbodar vid Fruktlunden med falugrå väggar och detaljer, gula luckor och tak i papp och plåt

fasader mot norr
skala 1:200

2.5.9 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- skyltprogram och räcken

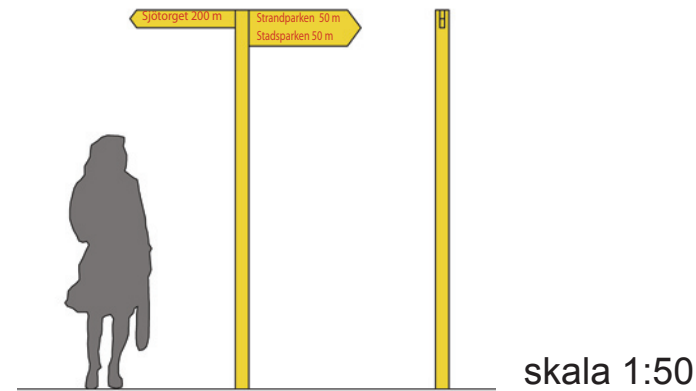
För att ge ett samlat intryck av hela Sjötorget föreslås ett övergripande skyltprogram, med återkommande material, färgsättning och typsnitt i parkens, torgets och handelsbodarnas olika skyltar. Skyltprogrammet är tänkt att vara enkelt och tydligt. Skyltar målas med röd falufärg samt gul slamfärg typ Gysinge Gulmylla alt oljefärg gul NCS S 3050-Y20R

SCHABLON I GULT PÅ RÖD BOTTEN
schablon i gult på röd botten

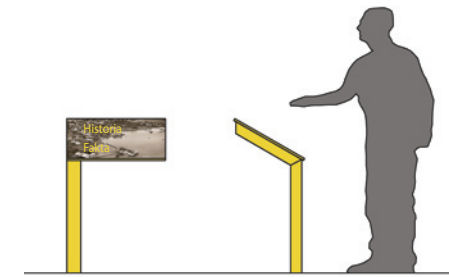
SCHABLON I RÖTT PÅ GUL BOTTEN
schablon i rött på gul botten

Ett samlat typsnitt för samtliga skyltar

- ett enkelt schabloniserat typsnitt är lätt att måla på olika ytor, lätt att läsa och vackert. Det bidrar också till den genuina karaktär som parken och torget är tänkt att ha.



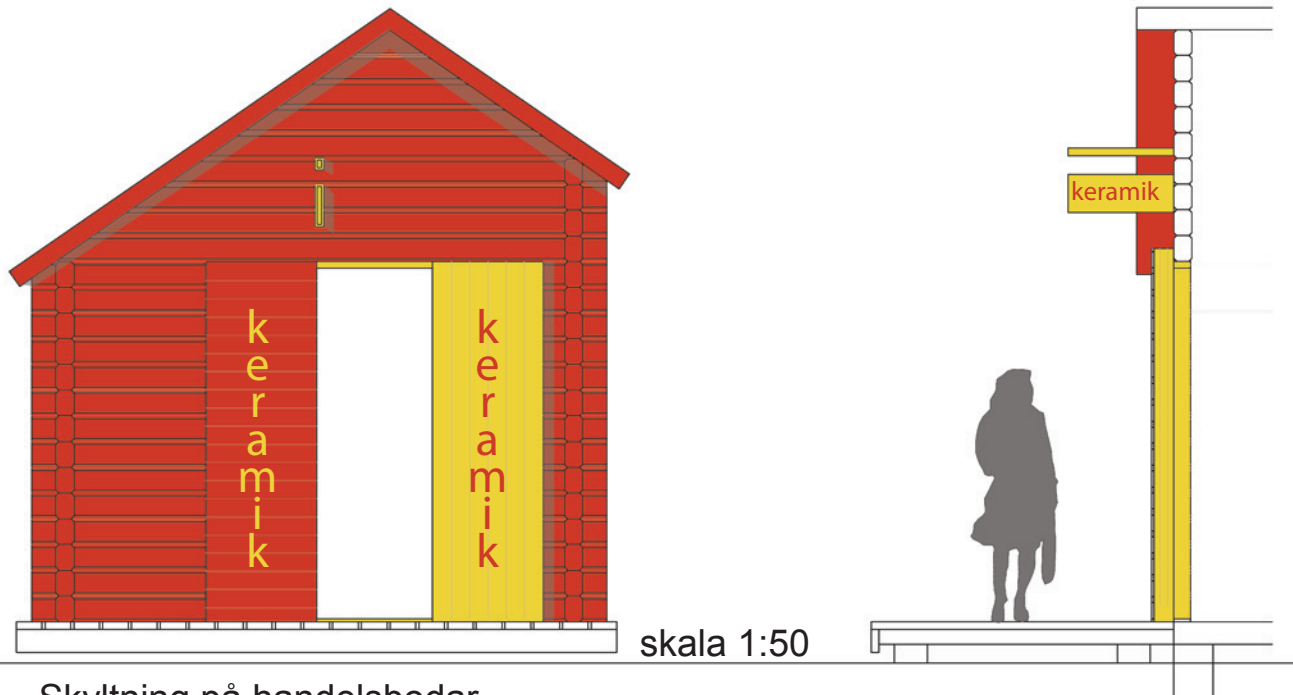
Orienterande skyltning i park och vid Sjötorget
- stolpe i gulmålat trä, skylt i gulmålat trä med målad schablontext i rött



Skyltning med historisk information längs historiskt stråk
- vinklad stolpe i gulmålat trä, vinklad skylt i gulmålat trä, i läsvänlig höjd och plats för informativ text och bilder.

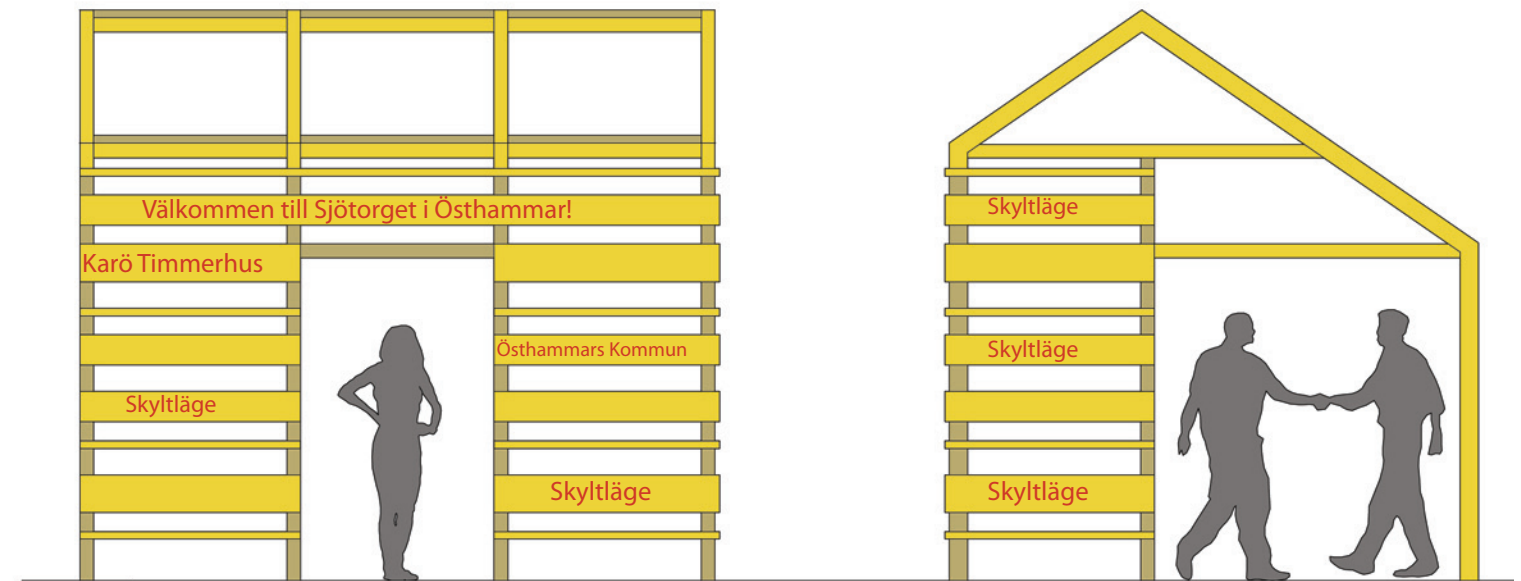


Räcke vid trädäck och bryggor
- gulmålat trä, nedifrån och upp gradvis avsmalnande plankor och bredare mellanrum.



Skyltning på handelsbodar

- på dörrar, målad schablontext i rött på gul botten på insidan och gult på röd botten på utsidan
- tvärställd skylt ovan dörrar, målad schablontext i rött på gul botten, placeras endast mot Sjötorget och strandpromenaden

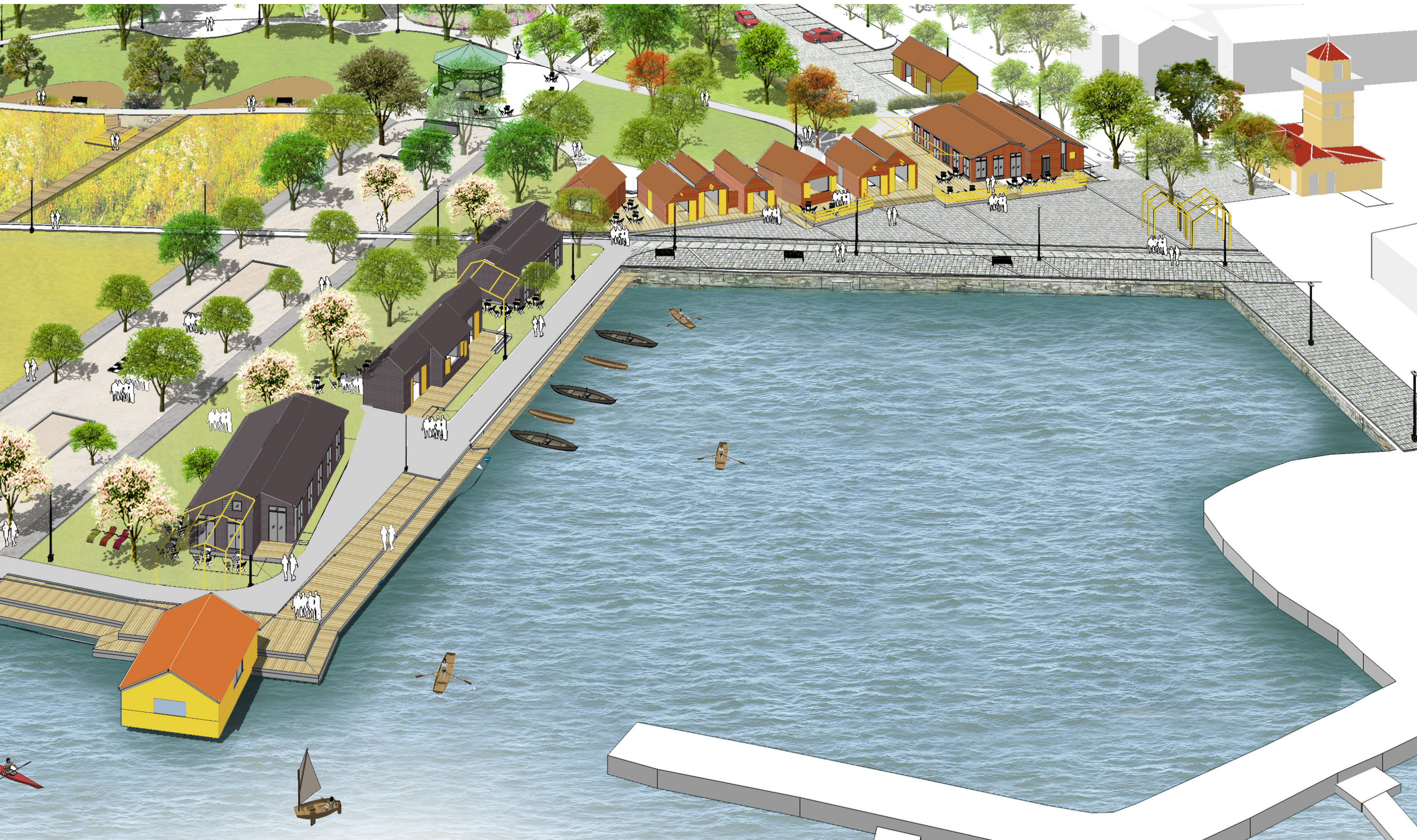


Skyltning med sponsorer på pergola vid Sjötorget

- glest monterade gulmålade brädor med målad schablontext i rött, texten och plankorna kan vändas mot pergolans in- och/eller utsida.

2.5 FÖRSLAG NY BEBYGGELSE VID SJÖTORGET

- flygvy över Sjötorget, sedd från öster



3. ETAPPINDELNING

- det nya Sjötorget växer fram stegvis



3.1 ETAPPINDELNING

- det nya Sjötorget anläggs i fyra etapper



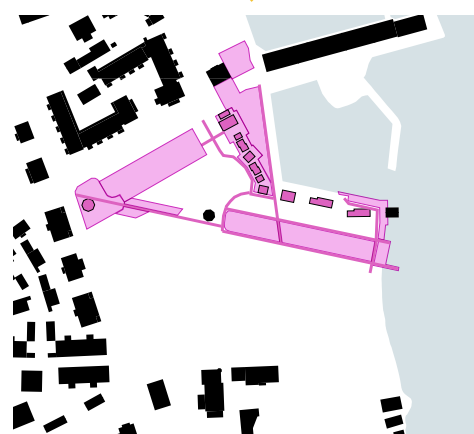
RIVNING



ETAPP 1

- Strandvägen vid Sjötorget rivs
- Provisoriska bodar rivs
- Gångväg vid Klappstugan rivs
- Gångväg vid parkeringen rivs
- Befintlig parkering minskas

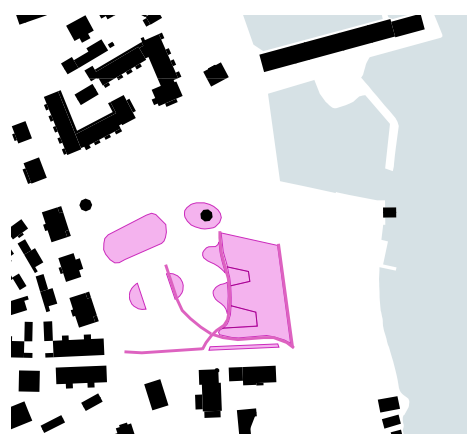
ANLÄGGNING



ETAPP 1

Sjötorget och parken i nordöst anläggs

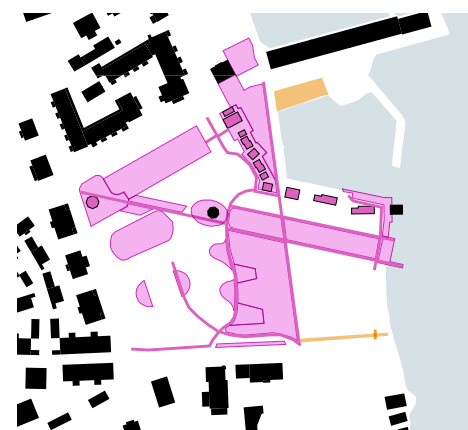
- Det nya Sjötorget anläggs
- De nya handelsbodarna uppförs
- Ny gångväg och bryggor byggs vid Klappstugan
- Norra delen av historisk kajkant anläggs
- Ny parkering anläggs vid Brandstationen
- Befintlig parkering får ny utformning
- Nytt entrétorg till parken skapas vid Pumphuset
- Pumphuset öppnas upp för ny verksamhet
- Nytt diagonalt stråk med planteringar och grusytor anläggs
- Ny entré till parken med planteringar och träd i norr
- Nya träd planteras, ersätter almar



ETAPP 2

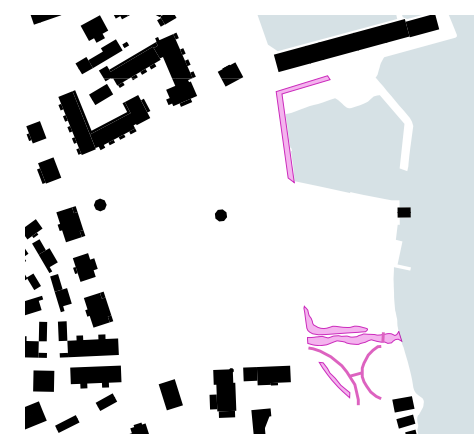
Parken i söder anläggs

- Nytt aktivitetsstråk längs historisk strandlinje anläggs
- Nya bryggor och vild äng uppförs i Strandparken
- Södra delen av historisk kajkant anläggs
- Nya entréer till parken skapas i söder
- Ny trottoar anläggs längs en del av Guldskärsgatan
- Ny kantstensparkering längs en del av Guldskärsgatan
- Ny grusad plats vid musikpaviljongen anläggs
- Befintlig lekplats byggs ut och knyts till nytt stråk
- Nya planteringar anläggs och befintliga restaureras
- Nya träd planteras i parken



ETAPP 3

- Befintlig dagvattenkulvert rivs
- Gångväg över dagvattenkulvert rivs
- Hamnbassängens norra del grävs ut



ETAPP 3

Parken expanderar åt sydöst

- Ny dagvattenbäck anläggs
- Gradänger byggs av schacktmassorna
- Ny gångbro över bäcken byggs
- Ny entréplats i sydöst anläggs
- Picnickplatsen anläggs
- Nya gångstråk i sydöst
- Ny kantstensparkering längs en del av Strandvägen
- Kajerna restaureras vid Hamnbassängen